

PASKUTINĖS KALĖDOS LIETUVOJE

1943 m. gruodžio 22 d. prisistatė į Vilnių ir iš savo tiesioginio viršininko gaunu įsakymą vykti į Kasyklą. Tai nedidelė geležinkelio stotelė, kuri yra Kauno-Lentvario geležinkelio ruože, tarp Viėvio ir Lazdėnų. Išduoda naujus karinius vaivokus, porą rankinių granatų ir dar plius iš ankščiau gautas surūdijęs rusiškas šautuvas ir turimas nuosavas pistoletas. Ir taip, anot žmonių pasakojimų, ginkluotas iki dantų išvykau į Kasyklą, saugoti nuo partizanų ten esamą valdišką turta: kastuvus, šiūpėles, kirkas ir ten kartu gyvenanti vokiečiai. Kasykloje nuolatiniai gyveno trys vokiečiai, bet iš jų du išvyko Kalėdų atostogų, tai likusio "bijojo" ten gyventi ir paprašė pagalbos.

Vietovė buvo gana pavojinga, nes ten smarkiai siautė lenkų partizanai ir dažnai užmiuodavo geležinkelio bėgius. Apie 11 val. nakties išėdau į "ubaginį" traukinį, kuris mane atvežė į Lazdėnus. Toliau važiuoti negalėjau, nes Kasykloje traukiniai nesustodavo, o nakties metu nenorėjau eiti pavojingomis ir nežinomomis vietomis, todėl Lazdėnuose teko praleisti likusią nakties dalį. Ryto metą, pasišėmęs visą savo mantą, pėsčias patraukiau Kasyklos link, kuri nuo Lazdėnų buvo kokių 3 km. atstume. Netrukus pasiekiau ir Kasyklą. Visą stotį sudarė mažas medinis geležinkelio tarnautojų namas ir kiek atokiau, truputį didesni mediniai barakčiai. Nuvykau į barakčius ir ten gyvenančiam vokiečiui, kuris nesiojo vokišką geležinkeliečių uniformą, prisitačiau ir paaiškinau kokių reikalų esu atvykęs. Iš karto vokiečiai pasirodė labai griežtas, davė įsakymus ir apibūdino pareigas, pasibėdamas, kad jas reikės sąžiningai atlikti. Paskui aprodė pastatą, kuriame radosi: virtuvė, miegamasis kambarys ir malinė. Prie pastato paliktas nedidelis kiemas, kuris buvo aptvertas iš spygliuotų vielų traukiama tvora ir įėjimui palikti truputį maskuoti, maži varteliai. Netoli nuo pastato buvo didelė apie hektaro ploto dubė. Iš jos žmonės kasė žvyrą, kurį veždavo geležinkelio pylimams sutvirtinti. Man besidairant, prisistatė ir antras lietuvis pareigūnas, kuris atvyko iš Kauno geležinkelio stoties. Pasirodo, kad ir jis buvo taip "stipriai" apginkluotas kaip ir aš, tik jis dar priedo turėjo ilgus kailinius, kurie šaltomis žiemos naktimis labai jam pravarsdavo.

Pradedame eiti savo pareigas

Pavalgėm pietus, pailsėjome ir vakare, kai tik gerai sutemo, pradėjome rengtis į tarnybą. Vokiečiai dar pakartojo, kad čia vietovė yra pavojinga ir reikės išsitaikyti budėti lauke ir saugoti, kad neužpultų partizanai, o dienos metu būsim laisvi ir galėsime miegoti. Pasirodė, kad galime miegoti šautuvus, kiek galint šilčiau apdengiant tą griešną kūną, kad nesušaltų, na ir į postą. Pirmoji naktis poste, tai ne pramoga: susidurti akis į akį su partizanais nebuvo malonumas. Vietovė beveik iš visų pusių dengia miškai ir iškasto žvyrų duobės, tai priešas nematomai gali visai arti priartėti ir iš šimto metrų paleisti taiklia ugnį. Bet nieko nepadarysi, — tarnyba yra tarnyba ir reikia ją sąžiningai nešti. Kai pradėjome 6 val. vakaro, tai išbuvoome iki 6 val. ryto ir per tą laiką įvargę kojos ir šalčio šūripuliai pradėjo kutenti nugarą. O tos nakties ilgumas!

Laikrodžio rodyklės, rodos, ir tos nejudė pirmyn, o stovi vietoj. Vos sulaukėm ryto ir greitai sukritom ant narų pasimesdami po šonu šiaudų čižūnius. Šiaudai jau buvo virtę pelais, ir pajudinus juos kilo dulkių debesys.

Čia kažkas neaišku

Atsikėlėm jau gerokai po pietų, pavalgėm kažkokios bulvienės ir laukiam vakaro. Vokiečiai pradėjo klausinėti, kaip sekėsi tarnyba, ar nepavargome, svarbiausia, ar nematėme partizanų. Mudu, žinoma, pradėjome aiškinti, kad pavargome, nes yra perilgos tarnybos valandos, o jeigu partizanai pulytų, tai mudu dviese visvien jų neatlaikysime. Jis nusišypsojo ir nieko mums neatsakė. Sulaukę vakaro, mudu vėl išėjome į tarnybą, o mūsų vokiečiai, pasišėmęs šautuvą, išdrožė į kaimą. Labai nustebome, kai jis grįžo apie 11 val. nakties. Pagalvojome, jeigu jau čia tokia pavojinga vietovė, kaip pasakojai, tai pats nedrįstum nė nosies iš barako iškišti. Bet tylinim ir laukiam, kas bus toliau.

Klausomės Londono radijo

Trečios dienos vakare, pradėjus rengtis į tarnybą vokiečiai liepia nesiskubinti, — esą, galėsime išeiti valandą vėliau. Mums tas, žinoma, eina į sveikatą. Sėdim šiltai prikritame kambaryje, pučiam dūmą ir klausomės lietuvių ir vokiečių kalbomis radijo pranešimų. Ir taip kasnakt mūsų tarnybos valandos trumpėja, vakarais turim daugiau laisvo laiko, tai pradėdam po truputį palitikuoti. Pagaliau, vieną vakarą vokiečiai išdrąsina ir sako: girdi, vokiečių valdžios pranešimą išklauskime ir, kad galėtume padaryti tikslesnes išvadas, paklausysime, ką kalba kitų kraštų radijas.

Jis greitai suieško Londoną ir išgirstame lenkiškai kalbant. Tai buvo lenkų radijo pusvalandis iš Londono. Mes nustebome. Galvojame, gal vokiečiai nori mums iškrėsti kokį špąsą, ar išprovokuoti, o jis sau sėdi ir šypsojosi. Tą vakarą mažai kalbėjome apie politiką ir, išėję į tarnybą, galvojome, kad vokiečiai, anot žmonių pasakojimų, pasitaisė kai šuo po metų. Pagaliau pasirodo, kad mūsų vokiečiai nėra tikras vokiečiai: jis kilęs nuo Danzigo ir yra suvokiejęs lenkas. Tada tik supratome, kodėl jis klausio lenkų radijo pranešimus ir nesibijo vienas naktimis vaikščioti po kaimus. Mūsų tarnybos valandos irgi žymiai sutrumpėjo: išeinam tik prieš vidurnaktį ir, išbuvę kokias 4—5 valandas, išnam miegoti. Paskui jau visai nė į lauką nereikėjo eiti, — ketletą valandų pasėdim kambaryje prie lango, ir tarnyba baigta.

Taip praėjo Kalėdų šventės ir sulaukėme Naujų Metus. Naujuosius Metus sutikti vokiečiai išėjo į kaimą, o mudu dėl įdomumo vaikščiojome po rajoną ir laukėm 12 valandos, kada prasidės šaudymas. Atėjus 12 val. visuose kampuose prasidėjo didžiulis šaudymas iš automatiškų ginklų, iš ko susidarė išvada, kad apylinkėje yra nemažai partizanų. Einant gultai, pradėjo palaidos mintys lįsti į galvą, kad mudu čia išsilaikome tik iš partizanų malonės, tupim kaip pelės sląstuose ir, jeigu jie norėtų, tai mudu bė šūvio paimtų. Nebūtų laiko ir į Vievį pranešti, kad atvyktų pagalba.

Kelias atgal

Po Naujų Metų vokiečiai pranešė, kad po dienos kitos parvažiuos iš atostogų išvažiuavę jo

A. KAIRYS — Brazilijos parkas

Šis A. Kairio akvarelės darbas yra rodomas lietuvių dailės parodoje Chicagoje Lietuvių Auditorijoje.

IŠ KALĖDINIŲ PRAMOGŲ SU LIETUVAITĖMIS

Chicago's Lietuvių Moterų Klubas

Šįmet prieškalėdinę savaitę teko praleisti tikrai linksmai, įdomiai ir naudingai. Pradėjau savaitę su Chicago's Lietuvių Moterų Klubu Kalėdinė pramoga, kuri praėita pirmadienį įvyko puošniajam Kungsholm klubui. Įėjus į garsųjį Lauritz Melchior kambarį, jautėsi atsirasdę lyg kokiam pasakų pasaulyje. Popiečio rengimo komisija, kurią sudarė ponios Peters, Petkus ir Rudminas su klubo pirmininkės Antoinette Kazanauskienės pagalba, puikiai paruošė ir artistiška papuošė salus gražiausiais Kalėdiniais papuošalais, ant kurių švelnios šviesos žėrėte žerėjo.

Dalyvavo per 80 klubo narių su viešiomis. Sulaukę klubo garbės narės ponios J. Daužvardienės ir garbės viešnios Gladys Priddy bei kitų viešnių, atsisėdom prie skanaus "luncheon".

Ponia Kazanauskienė gražiais žodžiais, Kalėdoms pritaikintais, pasveikino visas, pristatė kai kurias viešnias ir klubo buvusias pirmininkes. Pristatydama ponią Daužvardienę, pakvietė ją pristatyti garbės viešnią Gladys Priddy. Ponia Daužvardienė trumpoj kalboj nupasakojo, kad Gladys Priddy, būdama didžiojo laikraščio Tribune redakcijos štabo narė, yra daug rašiusi apie lietuvių ir jų įvairią veiklą, tu gražiai išgarsindama lietuvių vardą kitataučių tarpe. Lietuviai yra dėkingi — tęsė p. Daužvardienė — už tą nuosirdumą ir pastangas, kurias Gladys Priddy nuolat jiems rodo, ir šiandien klubietės džiaugiasi, turėdamos brangią viešnią savo Kalėdų programoj. Gladys

draugai ir mūsų tarnyba baigsis. Esą, ką čia matėt ir girdėjot, manau, kad viskas bus užmiršta. Nuo dabar tarnybą reikės nešti nustatytomis valandomis kaip buvo ankščiau, nes kiekvieniu momentu draugai gali grįžti iš atostogų, o jie yra aršūs naciai ir už nesilaikymą nustatytos tvarkos gali visiems padaryti nemalonumų.

Dar teko pavargti porą naktų, ir mūsų tarnyba baigėsi. Su buvusiu mūsų viršininku, kuris iš karto pasirodė toks griežtas, gana nuosirdžiai atsiveikino me ir grįžome į nuolatinę stovėjimo vietą.

Tai tokios buvo paskutinės Kalėdos Lietuvoje, kurias teko praleisti lenkų partizanų gyvenamoj vietovėj. Tik man dar ir šiandien neaišku, kas pagaliau tą vokiečių saugojo? Ar mudu jį nuo partizanų, ar partizanai nuo mudviejų užpuolimo, ir ar iš viso jį reikėjo saugoti?

Na, kaip ten bebuvo, taip tegul ir lieka, svarbu bile laiku susiorientavome padėty ir sveiką kailį parnešėme į namus. —V. V.

Priddy padėjo klubui už malonumą dalyvauti šiame popietyje pareikšdama, kad ji jau seniai jaučia draugiškus ryšius su lietuviais ir mieliai kreipia dėmesio į jų įdomią veiklą. Ji pasakė, kad kai ji atneša redakcion straipsnį apie lietuvius, tai josios vyresnysis pareigūnas redakcijoj pastebi, kad ji turinti turėti lietuviško kraujo, kitaip nerašytų apie lietuvius taip dažnai ir gražiai.

Alie Stephens Meno Ansambliis Trečiadienio vakaras yra Alice Stephens meno ansamblio repeticijų vakaras. Ir štai praėita trečiadienį, vos tik savaitę prieš Kalėdas, kada visi pertraukė repeticijas, šios lietuviškos rinkos studijon ir rimtai dirbo. Sėdėjau aš nuosaliai, stebėjau mokytoją Alice Stephens ir klausiausi jos pastangų pasėku. Visi gražūs, jauni, pačios Alice Stephens išlavinti balsai.

Pirmiausia repetavo Banaičio kūrinių "Giesmė kunigaikštienės Birutės garbei". Banaičio muzika yra tikrai iškilminga. Žvirgzdės žodžiai giliai reikšmingi, ir ansamblis taip jautriai "meldžia aukštybių apsaugot mūs šalį...". Kad pajautu kažkokį besiveržiantį jausmą širdyje ir ašaras akyse. Kad dainininkės sugeba sukelti tokius jausmus, jos turi pirma pačios gerai suprasti eilėraščio prasmę ir įvertinti jam parašytą muziką.

Šį svarbų kūrinių sekė kito didelio kompozitoriaus Čaikovskio "Nutcracker Suite". Paprastai mes girdime šį kūrinių orkestru atliekama. Tačiau Alice Stephens, visada ieškodama naujo ir gražaus savo rengiamų koncertų programoms, rado šį kūrinių balsams paruoštą. Tai ypatingai sunkus kūriny, kurį, drįstu sakyti, tikrai Alice Stephens ir jos vedamas ansambliis turi jėgų atlikti; ji ruošiasi jį pateikti savo vasario 7 d. koncerte. Bet apie šį koncertą pasikalbėsime daugiau vėliau.

Repeticijai pasibaigus, vykom į Onos Kubilienės ir Anastijos Puskunigienės vedamą Ontario House, 158 E. Ontario gatvė. Čia jau radom kai kuriuos svečius atvykusius į ansamblio Kalėdų puotą.

Ilgiausias stalas puikiai papuoštas, viduryje sudėta įvairių dovanų. Buvo mūsų, rodos, apie trisdešimt. Po skanios vakarienės ir p. Kubiliaus specialiai patiekto "punch" pradėjome giedoti Kalėdų giesmes. Kiekvieną giesmę lydėjo aplodismentai kitataučių svečių bei viešnių, Ontario House suėjusių.

Ziūrime, kad jie nustojo valgyti ir atidžiai klausėsi tų giesmių ir lietuvių liaudies dainų. Paskui paklausė ponios Kubilienės, kokios tautos šios dainininkės. Gavus atsakymą, kad lietuviškos ir lietuviškos dainuotai, vienas ponas lyg su pasididžiavimu atsakė: "Lietuvės, aha, aš turiu Lietuvos karaliaus paveikslą". Ir pasiūlė atnešti mums parodyti, nes tik skersai gatvę turįs savo raštine. Atnešė jis Washingtone įvykusio sąskrydžio programą, kuriame yra Mindaugo paveikslas. Išsikalbėjus pasirodė, kad šis ponas yra

pačios pasididžiausia, bet atjaucia tuos, kurių gyvenimas ne teikia linksmybių, ir nors trumpai valandėlei įneša spindulėlį į jų beviltinę gyvenimą tenai už tolimojo Atlanto ir čia pat, vietoj.

Malonu, kad moterys ne tik

MENO ŽINIOS

Tvarko MIKAS ŠILEIKIS

Trumpai apie lietuvių meno parodą

Prieš porą metų Tamulaitis, Baronas ir Audrius šešių dailininkų grupės meno parodą taip išgarsino, kad kritikos atgarsius spaudoje buvo galima girdėti beveik metus laiko. Po anos "triukšmingos" parodos, atrodo, kad kelias meno parodoms rengti bus visiems laikams užkirstas. Bet drąsesnieji drįsta jas rengti. Upės negi užtvėnkinti...

Šią parodą dail. Juozas Pautienius, kolegų padedamas, suspaudė Lietuvių Auditorijos viename kambaryje, trečiame aukšte. Neblogas apšvietimas diena ir vakare. Trim kalbom pratarmę katalogui parašė prof. Ign. Šlapelis. Katalogas iliustruotas parodoj dalyvaujančių dailininkų darbais.

Išskyrus dail. Ign. Šlapelį ir J. Pautienį, kiti keturi menininkai ligi šiol mums buvo mažai žinomi. Išstatyta 67 darbai: aliejaus, akvarelės bei tempera tapyba ir grafika. Ekspozicijų "skryningo" taip pat nebuvo, prisitūnt kas ką norėjo.

Ryškesnieji mūsų menininkų darbai

Vlada Stančikaitė (Sao Paulo, Brazilija) išstatė savo tapybos ir grafikos 23 darbus. Būdingesniais jos darbais galima laikyti keletą grafikos kūrinių bei iliustracijų, atseit: "Parvizano istorijos puslapi", "Rugiapiūtė", "Už kolonos", "Kruviną aguoną" ir kt. Didelio formato drobė, aliejiniais dažais tapytas "Vaidila" (ilustracija), daug kieno dėmesį atkreipia.

Vlada Stančikaitė savo kūryboje ieško psichologinių bruožų. Jos tematikos ir technikos diapazonas gana platus ir daug žadanti menininkė.

Antanas Kairys, taip pat gyvenęs Sao Paulo, Brazilijoje, tik du akvarelės darbus teprisiuntė.

Akvarelistas Bronius Murinas iš Melrose Park, Ill., turi

Mr. Georges F. Kremm, prezidentas vienos didelės firmos, aukojęs \$200.00 sąskrydžio fondui.

Tuo "pasidarėm giminės", padainavusios dar kelias liaudies dainas, pasakėm, kad jeigu jie domisi Alice Stephens ansamblio puikiu dainavimu, tai galės išgirsti jas pilname gražume vasario 7 d. koncerte. Tuojau nusipirko visą eilę biletų ir dar pasveikinimą programai. Išeidami dar pakartojo, kad lietuvių esą tikrai malonūs žmonės ir jų dainos žavios.

Aš pakartoju, ką per daugel metų rašiau, kad nėra gražesnio būdo supažindinimui lietuvių su kitataučiais, kaip per meną, muziką, dainas. Viena iš tų grupių, kuri turi didelio pasisekimo šioje linkmėje, yra Alice Stephens ir jos vedamos dainininkų grupės.

Užbaigiant šį puikų vakarą, p. Kubilius įteikė man \$15.00 auką Balfui nuo ponio Kubilienės ir Puskunigienės, Ontario House vedėjų. Prieš tai įspontinga ir gabi dainininkė J. Bobinienė buvo įteikus man jos vyro Felikso Bobino \$5.00 auką, tad, be to, kad praleidau vakarą puikiausiai, dar gavau dovanų ir Balfui. Tas padarė viską "perfect". —Nora Gugienė

11 darbų. Jis puikiai valdo akvatinės tapybos techniką, o kai kuriais atvejais gana tvirtas kompozicijoj. Jo "Chryzantemos", "Vaisiai" ir "Medžių atspindžiai vandeny", yra patys geriausieji.

Lietuviams į talką atėjo dar jaunas latvis Hugo Purviņš su 10-čia darbų. Purviņš yra gyvenęs Šiauliuose, dabar gyvena Chicagoje, pramokęs lietuvių kalbos ir su lietuvių bendraujęs, praturtino šią parodą.

H. Purviņš yra impresionistas, gamtos vaizduose išgauna šviežumą, spalvų virpėjimą, gražius šviesos ir šešėlio santykius. Ypatingo tapybinio grakštumo yra jo "Tiltas prie Michigan ežero", "Michigano krantas", "Rygos vaizdas" (mažasis), "Rygos uostas" ir "Peizažas". Purviņšo tapyboje nuobodumo neįmanoma, geras tapybinis tekstas, bet kai kuriems jo, kaip ir kitų darbams, galima būtų padaryti ir priekaištų.

Prof. Ign. Šlapelis turi 10 aliejaus darbų. Visi gamtovaizdžiai, akiai ir sielai malonūs etiudai.

J. Pautienius išstatė 14 aliejaus darbų. Pautienius dirba plačiu peiliu ir stambiais laukais brūkšniais, išgaudamas skaištų koloritą bei įvairią Geriausiais jo darbais laikytini "Pajūris", "Rudenėlis", ir aliejiniais pieštukais tapyti "Meškeriotojai". Šie trys jo darbai yra skirtingi kompozicijos, kolorito ir technikos požiūriu. Petmės suauostos į glaudesnį, smulkesnį tekstą, kas duoda didesnį spalvų virpėjimą ir tvirtesnę spalvinę perspektyvą bei tonų pajutimą.

Sumos skiriamos labdarai

Parodos rengėjai teigia, kad sąlygos parodai rengti buvusios palankios iš Auditorijos administracijos pusės ir visuomenės gausus parodos lankymas, leidomai skirti tam tikras sumas pinigų nuo parodotų paveikslų. Kultūros Tarybai skiriama 10% ir \$25.00 Lietuvių Studentų Šalpos Fondui.

Paroda baigsis ateinančių metų sausio 2 d.

LIETUVIAI KITOSE PARODOSE

Ign. Šlapelis, Mikas Šileikis, Br. Murinas, J. Pautienius ir A. Skupas (Cooper) dalyvauja The All-Illinois Society of the Fine Arts rengiamose meno parodose Conrad Hilton ir Drake viešbučiuose bei Illinois valstybės kituose miestuose.

Ši dailininkų draugija parodas kilnoja savo valstybės ribose.

Padėka

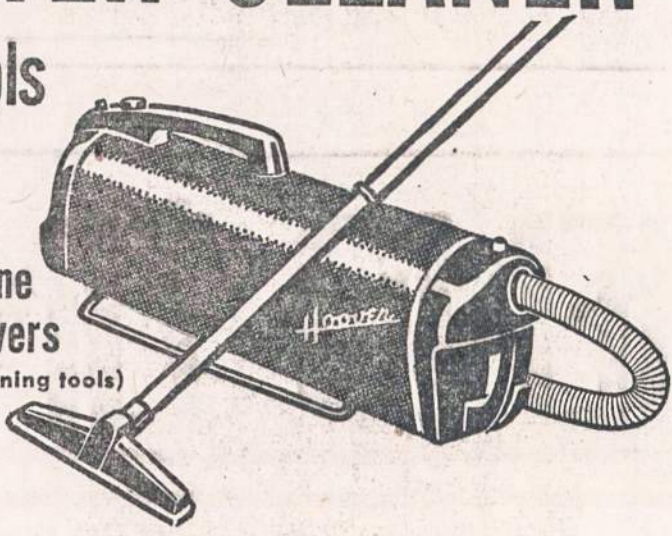
Jau kelinti metai kaip mane tremtinį Vokietijoje aprūpina maloniaja Amerikos lietuvių spauda broliai lietuviai: dail. M. Šileikis, Alf. Valavičius ir V. Mileška, kuriems už tokią brangią dovaną tariau širdingiausiai lietuvišką acū!

Amerikos brolių spaudą gavę dalinamės ir džiaugiamės, nes spauda mūsų niūrų gyvenimą labai praskaidrina ir sustiprina. —Jonas Šileikis.

HOOVER CLEANER

and Tools

Aero-Dyne
Tank Hoovers
(Complete with cleaning tools)

We've sliced the price of all cleaners that have been used to demonstrate the superiority of Hoover's cleaning action. Only a few available. Sold on a first-come first-served basis with a new-cleaner guarantee.

LOW DOWN PAYMENT
EASY MONTHLY TERMS TO FIT
YOUR BUDGET

WAS \$88⁹⁵
NOW \$58⁹⁵
SAVE \$30⁰⁰

AMERICAN FURNITURE & RADIO STORES

1523 N. Milwaukee Ave. Humboldt 6-5000
OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS.

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų
visiems mūsų draugams, kostumeriams
ir pažįstamiems linki

KAZIMIERAS UKELIS

3436 S. Lituanica Avenue
Sav. LITUANICA TAVERN

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų
visiems draugams ir kostumeriams linki

**MARIJONA IR BRŪNO
GAIDYMAVIČIAI**

Deglinė, vynas, alus ir malonus patarnavimas visiems

3113 So. Halsted Street Tel. DANUBE 6-9754

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ IR
LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ
savo kostumeriams ir draugams linki

STASYS FABIJONAS
PERVEŽIMAI IR KRAUSTYMAI

2146 So. Hoyne Ave. Tel.: VI 7-7097

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

KŪČIŲ VAKARAS DŽŪKŲ ŽEMĖJE

Kai po ilgo ir nekantraus laukimo sulaukdavome Kūčių vakaro sutemos, visoje mūsų žemėje ir mūmose užviešpaudavo kažkas paslaptingo, žmogaus protui nepasiekiamo. Visos mintys ir nuotaikos rįdavosi su gilia, slėpininga senove, burtais ir stebuklais kažin kada įvykusiais tą naktį, mūsų žemėje. Visur būdavo rintis ir susikaupimas. Žmonės su dideliu atsidėjimu ruošdavosi Kūčių vakarienei. Buvo stengiamasi, kad tą vakarą visi šeimos nariai būtų namuose. Tarnavę pas ūkininkus bernai, merginos ir piemenėliai visada būdavo susideręje tarnauti iki Kalėdų, ir Kūčių vakarą, dažnai su kukliomis dovanėlėmis (duonos kepalu, lašinių šmotu, etc.) ūkininko apdovanoti, užbaigę sunkius darbo metus, grįždavo į tėvų pastogę, kad šį paslaptingai šventą vakarą pailsėtų, pasidalintų savo patirtais pergyvenimais su visais šeimos nariais. Ir jeigu išgirdavai tą vakarą vieškeliu per pusnyčius slenkančias pavėlavusias roges, galėjai suprasti, kad tai žmogus ištikis didžios nelaimės ir kad jo namuose yra kažin kas negero, nes normaliai visi stengėsi laikytis prie namų.

Tą vakarą buvo prisimenama ligoniai, seneliai ir visi kiti vienišiai bei vargingi žmonės ir būdavo aplankomi ir apdovanojami Kūčių ir Kalėdų maišto patiekalais.

Prisimenu, vieną Kūčių vakarą mano mamytė, padariusi ryšulėlį su įvairiais valgiais, pasiuntė mane nunešti vienai senelei, kuri gyveno vieniša — gale mūsų gatvės mažoje bakūžėje. Su malonumu sutikau atlikti pareigą, nes labai norėjau sužinoti, ką veikia ta senutė šį šventą vakarą.

Nė nepajutau kaip per girgždantį sniegą atsiradau šalia senutės trobelės. Pro mažus, apšalusius trobelės langelius smelkėsi silpni šviesos spindulėliai. Nedrąsiai pasibeldžiau į duris ir, neilgai trukus, jas pravėrė liūdnu, gliomis raukšlėmis išvogotu veidu, savyje susirūpinusi senelė.

— Ar tai tu, vaikelai, aplanki mane šią ramybės vakarą. Tai, tur būt, jau mama atsiuntė. Ar nebijojai vienas sutemoje? Jeik į vidų, nes šaltis veržiasi pro atidaras duris.

Isimkau vidun, padaviau ryšulėlį, kurį senutė paėmė drebančiomis rankomis ir, dėkodama, prašė Aukščiausiąjį palaimos mūsų vargingiems namams.

Mažoje, dūminėje grintelėje gyveno ji. Asla buvo moliu išplukta ir vietomis nelygi. Ant mažo, pakrypusio stalo stovėjo apskritas, aprūkęs medinis padėklas, ant kurio stovėjo mažytė blekinė lemputė, apšviečianti visą jos kambarėlį. Viename kampe stovėjo ratelis su dideliu kuodeliu pakuly. Tuo rateliu ji pelnėsi sau pragyvenimą, beverpdama linus apylinkės ūkininkams. Prie pečiaus gulėjo krūvelė žagary, kuriuos ji dieną buvo parsinešusi ant savo pečių iš netoliese esančio miško, kad galėtų išsivirti sau valgi ir apsisildyti trobelė. Po pečiūmi tupėjo kelios vištos, už kurių sudėtos kiaušiniai ji nusipirkdavo žibalo, druskos ir retkarčiais parsinešdavo silkę. Lovos nesimatė, nes ji gulėdavo ant pečiaus. Jos stalielis buvo užtiestas stora, balta staltiesėle, ant kurios stovėjo plotkelė, gauta iš vargonininko, blyudelis su šližkėliais, kelios neluotos bulvės, silkė, grybų sriuba ir gal dar šis tas. Šį vakarą ji norėjo vakarieniauti iškilmingai, kiek tik leidžia ištekliai. Visa jos šeima buvo žuvusi Pirmojo pasaulinio karo metu, ir šį vakarą ji

(Tęsinys 6-me pusl.)

2—NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
—WEDNESDAY, DEC. 23, 1953

Nuoširdžiausius linkėjimus Kalėdų ir Naujųjų Metų proga
visiems klientams, draugams, pažįstamiems siunčia

PRIME BEEF CO., INC.
WHOLESALE MEATS

935 W. FULTON MARKET Tel.: HAYmarket 1-5936-5937

VISAS DARIUS - GIRENAS

American Legion Posto Nr. 271
Auxiliary nares sveikina ir linki
Linksmų Šventų Kalėdų ir
Laimingų Naujųjų Metų

MRS. MARY MARTIN, President

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ

Linkiu visiems savo kostumeriams
ir draugams

VICTOR BALANDA

REAL ESTATE

3153 So. Halsted Street Chicago 8, Ill.
DAnube 6-3859

Christmas Cheer to the Members
of the

Lithuanian Community

AMERICAN GLASS CO.

1030 North Branch

Tel.: MOHAWK 4-1100

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujųjų Metų
savo kostumeriams lietuviams linki

SEIGAN CO.

DRABUZIAI, SKRYBELĖS, BATAI
IR VYRŲ GALANTERIJA

4622 So. Ashland Ave. Tel.: YArds 7-1272

Nuotaikingų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų
visiems savo klientams ir draugams linki

"ŠALTINĖLIS"

Savininkai JURGIS ir JADVYGA PELDZIAI

Jauki aplinką, malonus patarnavimas, visokie gėrimai

3318 So. Halsted St. Tel.: VI 7-8561

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR
LAIMINGŲ NAUJŲJŲ 1954 METŲ
linki savo lankytojams

KAUNAS RESTORANAS

Sav. CONNIE BRUZGA

3143 So. Halsted Street

Nepamirškite susitikti per Kalėdas
savo prietelius

LIETUVIŲ PASISNEKEJIMŲ VIETOJE —

MONARCH LIQUORS

Savininkai ALEKSANDRA ir JUSTINAS NAUJOKAI

Visada parūpins geriausių vietinių ir užsieninių gėrimų.

ĮVAIRŪS UZKANDŽIAI ★ LINKSMA MUZIKA

3529 So. Halsted Street Tel. YArds 7-6054

Nuoširdžiausius linkėjimus Kalėdų ir
Naujųjų Metų proga visiems klientams,
draugams, pažįstamiems ir visiems
lietuviams siunčia

WESTERN UNITED DAIRY CO.

1451 W. Grenshaw Ave. Tel. HA 1-2200

Malonius mūsų Pelėdos skaitytojus ir Nemuno leidyklos
bičiulius sveikiname su Kalėdų šventėmis ir linkime
laimingų Naujųjų Metų!

**NEMUNO LEIDYKLA IR
PELĖDOS REDAKCIJA**

3153 SO. HALSTED STREET CHICAGO 8, ILL.

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujųjų Metų
visiems savo kostumeriams lietuviams linki

BRIDGEPORT HARDWARE STORE

3214 S. Halsted St. Tel. CALumet 5-4667

ZIEMOS ŠVENČIŲ PROGA
KNYGŲ LEIDĖJUS IR SPAUDOS
DARBININKUS SVEIKINA

**BUTVILAS
PRESS**

911 W. 19th PLACE CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone: CANal 6-1041

SPAUSDINAME KNYGAS, BROŠIŲRAS, PROGRAMAS
IR KITUS PREKYBINIUS RASTUS.

Visiem lietuviams ir mūsų klientams linkime
nuotaikingų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų

Albinas Benilius **Antanas Stanevičius**
PERKRAUSTYMAI AUTOMOBILIŲ TAISYMAS

1835 Canalport Ave SEeley 3-2146

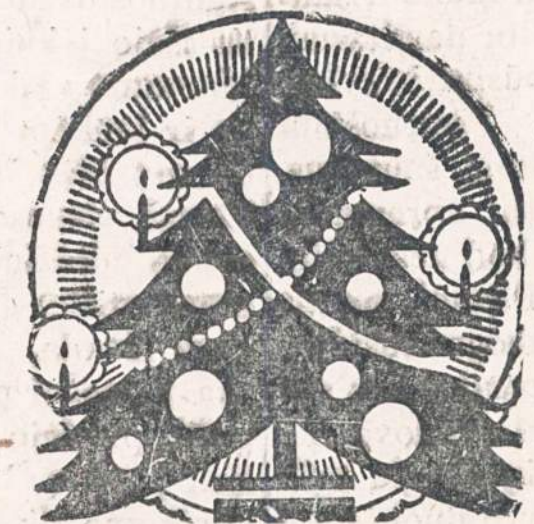
Linksmų ir džiaugsmingų Kalėdų ir
Laimingų Naujųjų 1954 metų
visiems savo prieteliams ir klientams linki

7-11 CLUB

Sav. EDVARDAS RADVILAS ir bartenderis JUOZAS VINČA

3139 S. Halsted St. Tel. DA 6-9443

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujųjų Metų
visiems savo rėmėjams, draugams
ir pažįstamiems linki

"KARČIAMA RUŽAVA"

Sav. VILIUS PRANCŪZEVIČIUS ir JUSTINAS SABUKONIS

VISADA DRAUGISKAS PATARNAVIMAS,
RINKTINIAI GERIMAI IR MUZIKA

2532 W. 47th Street Tel.: VIRginia 7-2429

LINKSMŲ KALĖDŲ IR
LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
LINKI LIETUVIAMS IR VISIEMS
GEROS VALIOS ŽMONĖMS

JOHN BRENZA,
COUNTY TREASURER

IŠ KALĖDŲ SENELIO BŪSTINĖS

Connecticut valstybei
skriauda

Kalbama, kad Connecticut valstybės gyventojų tarpe yra apgailėstaujančių, kodėl šventame rašte nusakyti įvykiai buvę prieš 1953 metus. Jei tai būtų atsitikę žymiai vėliau, jiems vieta būtų buvusi parinkta Connecticut valstybėje ir ne kokiame ten piemenų prieglaudoje, bet dorio fermerio seklyčioje. Taip Connecticut valstybės piliečiai sąjimi pasitiki! Ir jie visai nelinkę save kaltinti jų valstybės pavluotu atsiradimu. Dievai žino, apmaudo ar pavydo apimti, jie kai kurias Connecticut gyvenamas vietas vadina Avon, Bethlehem, Canaan ir dar kitais Palestinoje vartojamais vardais.

Ir būkite tikri: vien tik per gruodžio mėnesį Connecticut Bethlehem lankytojų susilauks tiek, kiek Palestinos Betleėjaus miestelis jų nematė per išstisus šimtmečius. Connecticut Bethlehem mažutis paštas išsiunčia per gruodžio mėn. daugiau vieno milijono laišku-sveikinimų čia atsilankiusių pašte palikty. Tada pašta aptarnauja beveik visi suaugę apylinkės gyventojai.

Ten, kur Kalėdų senelio būstinė

Connecticut valstybės praktiškai gyventojai nedėjoja dėl praeties. Jie gyvena dabartini. Jie savaip ir savo kuria is-

torią. Rašo laisvos šalies, laisvų žmonių istoriją. Jei juos šventame rašte nusakyti įvykiai pasiskubino apeiti, tai jie pas save priviliojo Kalėdų Senelį ir jam Torrington mieste įtaisė būstinę.

Taip! Kalėdų senelis jau kelinti metai kaip apsigyveno Torrington mieste. Keliaukite skersai, išilgai visų platumų pasaulį, ne automobiliais ar aeroplanais, bet savo kojomis išlandžiokite jo visus kampelius, niekur kitur panašaus nerasite! Jei kas kai kur pamėgdžija, tai nevykusiai ir neturi tokio didelio pasisekimo. Į Tor-

ington miestą veda, rodo, septyni platus, meksfaltuoti keliai. Gruodžio mėnesį jų pasidaro permaža ir jie lampa per siauri. Koks šimtas mylių prieš Torrington visais tais keliais išstisomis virtinėmis slenka automobiliai. Koks trisdešimt mylių iki Kalėdų senelio būstinės jau stovi eilė laukiančių to dosnaus senelio pamatyti.

Torrington puošmena...

Tada vakarais visas Torrington miestas skendi margaspalvėje elektros šviesoje. Visi miesto namai kaip nors pasipuošę. Jo gyventojai šventadieniškai ir paslaugiai yra nusiteikę. Jie linke kiekvienam patar-

(Nukelta į 4 psl.)

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų visiems savo kostumeriams ir draugams linki

ANNA R. KRUKONIS
IVAIRIAUSIA APDRAUDA
3631 So. Union Avenue
Tel.: BISHOP 7-1905

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų
Chicagos lietuviams linki

JOSEPH S. ROPA
COOK COUNTY
RECORDER OF DEEDS
DEMOCRATIC COMMITTEEMAN
21st WARD

Linksmų Kalėdų švenčių ir Laimingų Naujų
Metų savo draugams ir kostumeriams linki

Dot's Log Cabin
DOROTHY GIEDRAITIS
Savininkė

Ivairūs gėrimai ir užkandžiai

3533 So. Halsted St.
Tel. VI 7-8040

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų
Visoms Kaip Senoms, Taip ir Jaunoms
Draugėms ir Rėmėjoms Linki

LIETUVIŲ BRIGHTON PARK
MOTERŲ KLUBAS

4255 So. Rockwell Street

K. GASIŪNAS moterų rūbų SIUVĖJAS

Priima moteriškų kostiumų ir paltų užsakymus. Užsakyti iš įvairių kailių PALTAI DUODAMI ISMOKEJIMUL.

Jie toli pralenkia savo kokybe gatavus ir pigiau kainuoja.

6715 South Marshfield Ave.
Telefonas: REPUBLIC 7-6329

ROOSEVELT FURNITURE
BENDROVĖ

2310 W. Roosevelt Road Tel.: SEeley 3-4711

Sveikina visus savo buvusius, dabartinius ir būsimus pirkėjus su Kalėdų šventėmis ir linki visokeriopos laimės ateinančiais metais.

★

ROSEVELT FURNITURE BENDROVĖS DIREKTORIAI:
MRS. NELLY BERTULIS ir FELIKSAS RAUDONIS
Padėjėjai: BERNICE DISIS ir FRANK LANGVIS

SEE IT NOW!

CYCLAMATIC FRIGIDAIRE

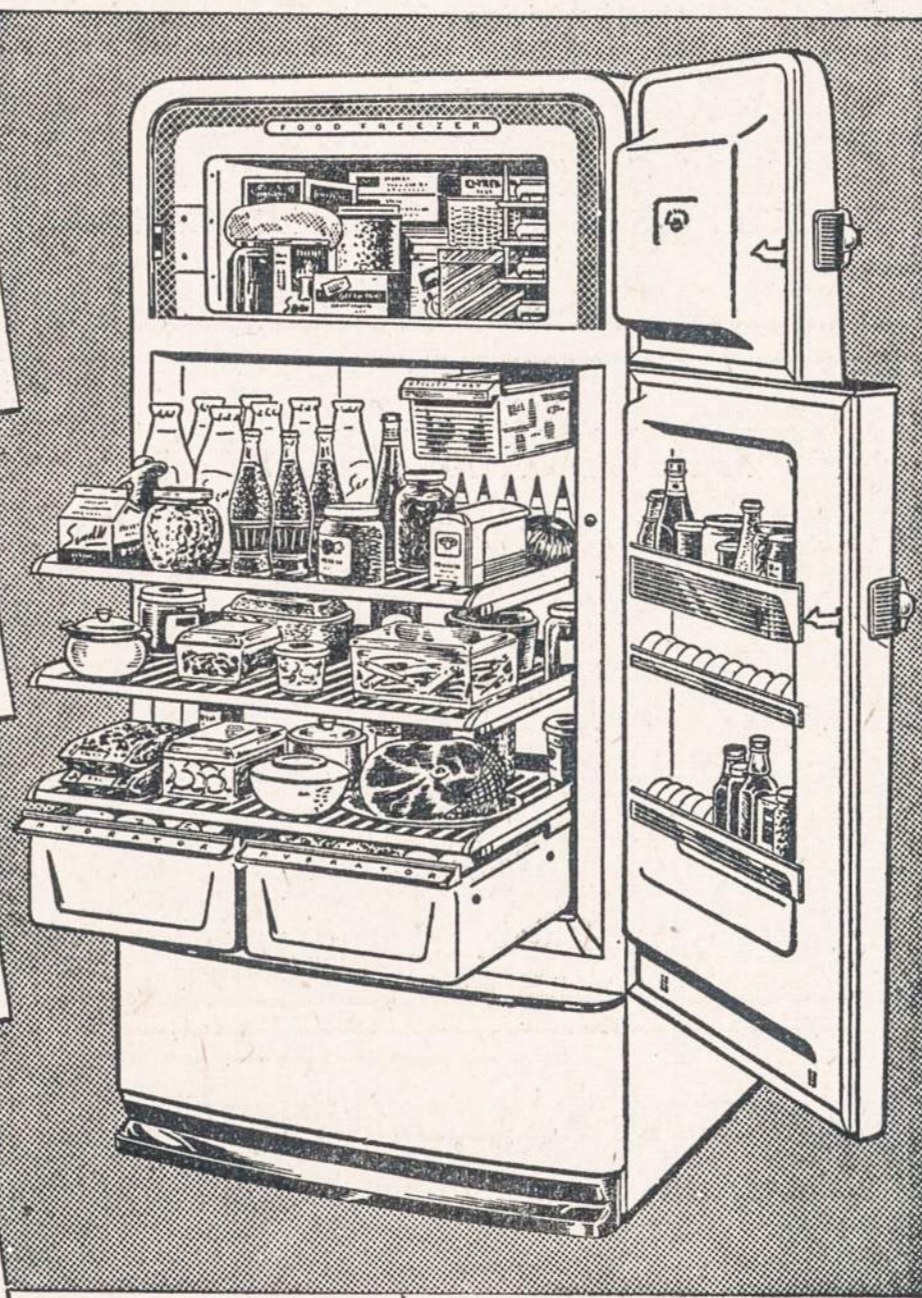
4 Big Features!

A true Food Freezer
PLUS a big Refrigerator!
The Food Freezer is separate, sealed off from the refrigerator. Frozen foods stay store-fresh—never thaw out.

Exclusive Cyclamatic
Heatless Defrosting!
Frost is banished like magic, without HEATERS, CLOCKS, TIMERS or BUTTONS! Pioneered and developed by Frigidaire.

Rust-proof Shelves
Glide Out—All the Way!
ROLL-TO-YOU Shelves glide out full-length. Put all foods right at your finger tips!

Wonderful—New
Butter Pre-Server
Another Frigidaire exclusive! Keeps butter at safe temperature... slices and serves it in easy-to-spread pats.

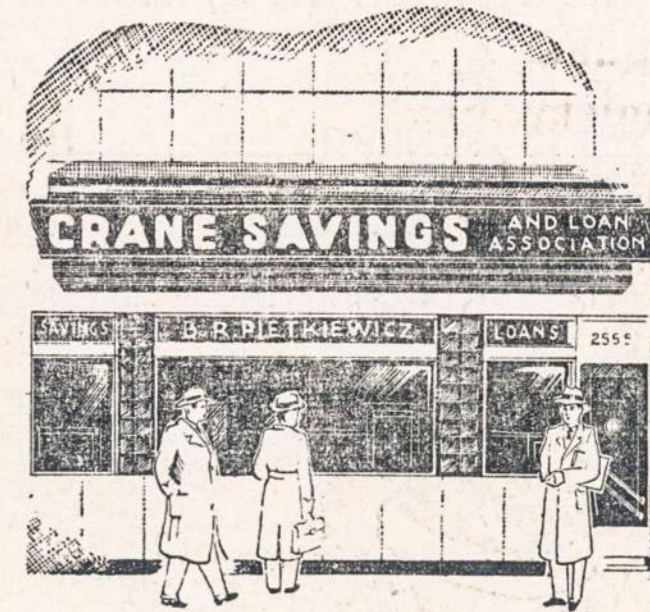
GUARANTEED
ELECTRIC APPLIANCE AND
FURNITURE CO.

2876 W. Cermak Rd.

Bishop 7-3333

OPEN MONDAY AND THURSDAY NIGHTS

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ

Linki
Taupytojams
Ir
Skolintojams

CRANE SAVINGS & LOAN ASS'N.

B. R. PIETKIEWIČZ, President

JUOZAS JURSKIS
LITHUANIAN CLUB SAVININKAS

3212 So. Halsted Street Tel.: VI 2-9581

SVEIKINA VISUS PRIETELIUS, PAŽĪSTAMUS IR RĖMĖJUS, LINKĖDAMAS LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

★
Kviečiu visus atsilankyti į mano užėigą
SUTIKIMUI 1954 METŲ!
JUOZAS JURSKIS

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų
visiems draugams ir kostumeriams linki

J. ORLAKIS TAVERN

Degtinė, vynas, alus ir malonus
patarnavimas visiems

1730 So. Halsted St. Tel. CAnal 6-9026

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų
visiems draugams ir kostumeriams linki

RUDY'S RESORT
MR. and MRS. A. RUDINSKAS, Sav.

ON BEAUTIFUL BIG ARBOR VITAE LAKE
On State Highway 70—1 mylia į rytus nuo U. S. 51
SVARI VIETA ATOSTOGOMS

ARBOR VITAE
WISCONSIN

Telefonas:
MINOCQUA 35-F-11

Gyvenimo vieta: 4839 W. 14th St., Cicero, Ill.
Telefonas: OLYMPIC 2-6713

(Atkelta iš 3-čio psl.)

nauti kieno kišenėje šyla dole-
riai. Ir Kalėdų senelis čia yra
ne kokioje ten asilų ar avių
kūtelėje, bet prašmatniuose pra-
bangoje skendančiuose rūmuo-
se. Kalėdų senelis čia turi sa-
vas dirbtuves, savą tarnybą. Vi-
si uniformuoti, blizgantieji, su
kuriais visa sovietinė tarnybi-
nė aristokratija savo blizgesiū
nesusilygintų. Kiekvienas lan-
kytojas gali Kalėdų senelį be
jokių "propuskų" pamatyti, su
juo šnektelti, laisvai bet kurį
užduoti jam klausimą. Senelis
visiems vienodai gerai nusitei-
kęs linksmam atsako ir dar įtei-
kia nemokamai dovanėlę. Koks
nors Kalėdų senelio buvimu
Tamošius netikėtis gali jo barz-
dą pačiupinėti; iš barzdos mė-
ginti plauką išrauti. Bet tarp
drąsiausių 3—5 metų amžiaus
vyrų neatsiranda tokių mėgė-
jų svetimą barzdą pašioti. Kai
savo akims pamato pasakiškai
puošnų ir dosnų Kalėdų senelį,
drąsa ir visos abejonės dingsta.
Prieš jų akis stovi gyvas
žmogus Kalėdų seneliu vadinama-
mas.

Tai ne stebuklas

Ir tai nėra stebuklas, kodėl
Torringtone įsikūrusį Kalėdų
senelį lanko ne vien tik Con-
necticut valstybės piliečiai, bet
jį lanko net iš tokių tolimų vie-
tų kaip plieną liejančios, varį
virinančios, gyvulius sker-
džiančios dulketos Chicagos.
Pasitaiko tokių kas aeroplai-
nais atskrenda. Lankančiųjų
amžius bus svarbiausia tarp 3
—12 metų. Visi kiti vyresni tik
jų palydovai, jiems patarnau-
tojai, vairuotojai, kelnaitės už-
sagiotojai. Jau taip plačiai yra
pasklidęs gandas apie Kalėdų
senelio gražiąją būstinę!

Kas remia Kalėdų senelį

Kalėdų senelio būstinę yra
stipriai miesto savivaldybės re-

Sveikinu savus pacientus su
Šv. Kalėdomis ir Naujaisiais Metais

Dr. P. KISIELIUS

1435 So. 49th Court Cicero, Ill.
Telef.: OLYMPIC 2-4159

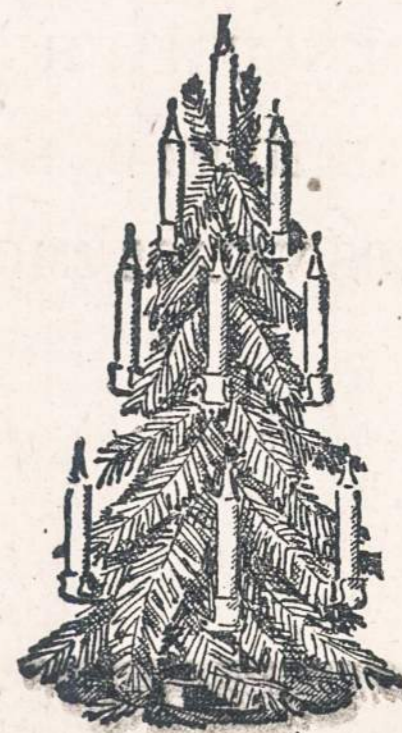
**LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ
NAUJŲJŲ METŲ LINKI**

DR. J. H. YORKE
OPTOMETRIST

4945-7 WEST 14th STREET CICERO 50, ILL.
Telefonas: OLYMPIC 2-5331

Offiso valandos: vakarais 7-9 ir pagal susitarimą

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų
visiems draugams ir kostumeriams linki

COMMUNITY PHARMACY
C. KARECKAS, R. Ph. M. LAUGAUD, R. Ph.

5000 West 16th Street Cicero, Ill.
Phone: OLYMPIC 2-0951

Lietuvių Raudonosios Rožės Klubas
CICERO, ILLINOIS

Per savo valdybą sveikina Kalėdų Švenčių
ir Naujų Metų progą savo narius, ypač
biznieriū, ir linki visiems geros sėkmės

BEN J. NAURICH	CHESTER ARASIM
V. C. JANKAUSKAS	JULIUS ZAURA
K. P. DEVEIKIS	JOHN ZAURA
A. B. PETKUS	M. KINIZIK
BEN TUMAVIČE	

**LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR LAIMINGŲ
NAUJŲJŲ METŲ DRAUGAMS IR KOSTUMERIAMS**

**GELEŽIES, MALEVOS IR ELEKTROS
DAIKTŲ KRAUTUVĖ**

MR. ir MRS. JOE BERECKIS, savininkai

4938 W. 15th St., Cicero, Ill. OLYMPIC 2-2954

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų
visiems kostumeriams ir draugams linki

THE LIBERTY PHARMACY, INC.

I. CANN, President

4930 West 13th Street CICERO 50, ILLINOIS
Phone: OLYMPIC 2-0091

Savo gerb. klientus ir draugus sveikiname Kalėdų Švenčių
progą ir linkime sėkmės Naujuose 1954 Metuose
B. ir E. HAUGENBERGŲ

MAISTO PRODUKTŲ PARDUOTUVĖ

1439 So. 49th Ave. Cicero 50, Illinois

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų
visiems draugams ir kostumeriams linki

14th STREET TAVERN

CICERO 50, ILLINOIS

4837 West 14th Street
BERNICE IR GUST LABIN OLYMPIC 2-4390

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų
visiems draugams ir kostumeriams linki

J. M. KAZLAUSKAS
MEATS - GROCERIES

1301 So. 50th Court Cicero 50, Ill.
Phone TOWNHALL 3-2017

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų
visiems draugams ir kostumeriams linki

LIBERTY RESTAURANT

Mr. ir Mrs. J. PILKIS, sav.

4915 West 14th St. Tel. TOWNHALL 3-9371
CICERO 50, ILLINOIS

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų
visiems draugams ir kostumeriams linki

STEFAS IR BENAS DUNDAI

Galite gauti pirmos rūšies gėralų ir
BALTOSIOS MESKOS ALAUS

1412 South 49th Avenue
CICERO, ILLINOIS Tel.: TOWNHALL 3-1617

"DANA KRAUTUVĖ"

KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR NAUJŲ METŲ PROGA
SVEIKINA VISUS SAVO KLIENTUS IR PAŽISTAMUS

NAUJAI ATIDARYTA, APRANGOS VISAI ŠEIMAL
TAUTODAILĖS, GINTARO IR KITKO

1445 So. 49th Ave., Cicero
DANA - ALF. PAREIGIAI

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ

linki visiems kostumeriams, draugams ir pažistamiems

LITHUANIA TAVERN

4920 West 14th St. Cicero, Ill.
TOWNHALL 3-9601

TADAS KAZIMIERAITIS, savininkas

**LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ
IR LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ**

savo kostumeriams, draugams ir pažistamiems linki

STELLA & JURGIS PAGALYS

Juoda, balta duona ir įvairūs pyragaičiai

1425 S. 49 Ave. Cicero, Ill. TOWNHALL 3-8153

Miesto gyventojai, pajutę jų ki-
šenės šildančius dolerius, taip
pat pasidarė neabejingais dėl
Kalėdų senelio. Iš čia kyla ir
auga Kalėdų senelio garbė, pa-
sakų pasakos apie jo gerą, do-
snią širdį. Jis net išdykusius vai-
kus neapeina. Kas jį atlanko,
net išdykiausias vaikas gauna
jo kuklią dovanėlę. O kai vie-
ną gauni, kaip gi iškentėsi da-
giau jų nenuspirkęs, jei sko-
ningai nukrauti krautuvių lan-
gai vilioja pas save pa-
sirinkti ir nusipirkti dar da-
giau dovanėlių iš paties Kalė-
dų senelio būstinės! O bet ku-
rių švenčių progą doleris kiše-
nėje nerimsta; lengviau iš ten
pasprūksta.

Gauti iš paties Kalėdų senelio
rankų ir jo būstinės šven-
tėms dovanėles ne bet kam pa-
siseka. Yra kuo didžiutis, kuo
pasigirti!

— Šita mano dovanėlė iš pa-
ties Kalėdų senelio Torringtone
gauta... O ta jo mieste pirka-
ta. — pasididžiudamas giria-
si kokių 2—5 metų senelio lan-
kytojas. Nagi mėgink jį įtikinti
Kalėdų senelio nebuvimu! Jis
tau akis iškabys. Tikrai: gy-
venimas be pasakos niūrus, be
padavimų — skurdus, be kvaili-
ybų — neįmanomas; vaiko
gyvenimas be pasakos tamsus.

JAV augas vaikas Kalėdų senelį
pas save įpilietino ir jo
sostinę parenka Torrington
miestą, Connecticut valstybėje.
Už kokios penkiasdešimt metų
dabartinio Kalėdų senelio lan-
kytojai jau JAV gyvenimą vai-
ruos savo rankomis ir protu.
Kalėdų senelis taip pat nebus
jų nuskriaustas, kalėjiman ne-
padėtas, ar iš krašto išguitas,
kaip yra atsitikę už geležinės
sienos.

Gražios, prasmingos vaikams
skirtos Kalėdų šventės!

—Vistas pats

SEASON'S GREETINGS
to all our many friends.
May your coming year be happy and
gay.
FRANK J. KOZAK
6248 West 21st
STANLEY 8-4356

SEASON'S GREETINGS!
**LEO'S SHOE REPAIR
SHOP**

Zippers installed & repaired
821 W. 34th STREET
FRONTIER 6-4993

4 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
—WEDNESDAY, DEC. 23, 1953

Kalėdų ir Naujų Metų Proga
visus geros valios lietuvius sveikina

CHARLES GENIS
INSURANCE BROKER
NOTARY PUBLIC

Cicero, Illinois Phone: TOWNHALL 3-6169

30 METŲ SUKAKTIS

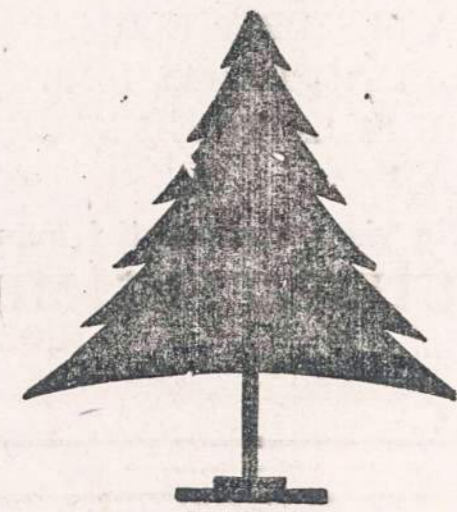
Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų
visiems draugams ir kostumeriams linki

LONELY HEARTS CLUB TAVERN

**PABST ALUS
ON TAP**
Vyno ir likeriu
didžiausias
pasirinkimas

1444 So. 51st Street Cicero 50, Illinois

FRANK ir DONNA ZAJAUSKAS, sav.

Visus geros valios lietuvius
KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR
NAUJŲJŲ METŲ PROGA
sveikina

WALLY'S TAVERN
WALTER IR STELLA KAZLAUSKAI, sav.

4409 1/2 W. 14th St. Tel. TOWNHALL 3-9420
CICERO 50, ILLINOIS

Linksmų Kalėdų Švenčių ir Laimingų Naujųjų Metų visiems draugams ir pažįstamiems linki

LOUIS W. KIZAS
LIETUVIS ADVOKATAS

1515 So. 49th Avenue Cicero, Ill.
Telef.: TOWNHALL 3-8185

Linksmų Kalėdų Švenčių ir Laimingų 1954-tų Metų pilnų gražiausių radio ir televizijos valandėlių

ALRAY T. V. & APPLIANCES

4843 West 14th Street Cicero, Ill.
Telef.: OLYMPIC 2-3710

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų Visiems Lietuviams Linki

GEORGE POCIUS

REPUBLIKONŲ APYLINKĖS
KAPITONAS

1607 So. 49th Court Cicero, Illinois
Telefonas: TOWNHALL 3-6445

Olympic 2-6232 Hall for rent

SKADE'S LOUNGE
ENCORE BEER ON TAP

1500 So. 49th Avenue Cicero 50, Ill.

NAUJŲJŲ METŲ SUTIKIMAS
MUZIKA IR PAPUOSALAI VELTUI

MILLIE and ED. SKADE, prop.

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujųjų Metų Kostumeriams ir Visiems Lietuviams Linki

LIBERTY CLEANERS

MR. BONIFACE BUKAUSKAS, Prop.

1403 So. 49th Court, Cicero

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujųjų Metų visiems draugams ir kostumeriams linki

GRANT WORKS COAL & OIL
(WE SELL FUEL OIL)
ADAM BERNADISIUS, sav.

16th St. and 49th Court Cicero 50, Ill.
Office phone: OLYMPIC 2-9311

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ
NAUJŲJŲ METŲ
linki

ANTON LUTKUS

1421 So. 49th Ct. Cicero, Ill.

Sincere and Best Wishes for a
Merry Christmas and a
Happy New Year

CHICAGO MAILERS UNION No. 2
CHICAGO, ILL.

PRAEITIES ATKARPĖLĖ

Prieššventiškos nuotaikos. — Vinco Kudirkos mirtis. — Knygnešys Antanėlis. — Lauktuvės. — Slaptos spaudos sandėliavimas. — Kūčių ruoša. — Nuotaikingos Kalėdų šventės. — Įdomioji trečioji diena.

1.
Na ir laukdavome mes atvažiuojant tėvo parsivežti mus iš Naumiesčio atostogų į savo gimtąją sodybą žalvėdariose! Naumiesčio penkių skyrių pradžios mokykla paleisdavo mokinius žiemos atostogų kelias dienas prieš Kalėdų šventę. Tada dažniausiai būdavo šaunus rogių kelias. Mudvieji, brolio ir manęs, parsivežti tėvas atvykdavo geriausia pora arklių pasikinkęs į išeigines roges. Jei tai būdavo rogių kelias, tėvas pasiimdavo varpelius ir juos laikydavo po sėdyne. Kai grįždavom atgal, mudvieji malonumui, varpelius prisėkdavo prie pakinktų. Na ir skambėdavo jie arkliams rščia bėgant! Mudviem džiaugsmas ir pasidžiavimas, o tėvui pasitenkinimas.

Ne, tą žiemą mudu iaukėva tėvo atvažiuojimo kaip niekada! Tiek įspūdių! Tokių įspūdių, kurie, rasi, antspaudavo visą mudviejų gyvenimą. Yra kas pasakoti; bus kuo su tėvu pasidalinti! Belaukdami nuo langu neatsitraukėm.

Gilios žiemos saulėtą vidurdienį, tyliai rogės įšliaužė į kiemą. Kūliais sprukova pro duris. Tėvas tvarko arklius, o mudu švokščiava vienas už kito:

— Tą dieną, kai pūtė dideli rudens vėjai, mirė čia, Naumiesty, vienas atsiskyrėlis žmogus... Apie ištiktą mirtį visas miestas kalbėjo nusiminęs. Tarp mokinių ėjo gandas, kad jū kapinėse nelaidos... Mes jo gailėjome... Kodėl? Nežinojome. Jo niekuomet nematėme... Šnekėjo, kad jis žandarų buvo labai sekamas... Sako, jis uždraustas knygas rašė... — jau visai šnibždėdami pasakojava tėvui.

Tėvas klauso nieko nesakydamas. Mudviem atrodo, kad tėvas jau žino. Nutylėva kalbėjo. Ir tėvas tyli. Luktelėjo, dar šnekava:

— Kai jį lydėjo į kapus, tai lijo. Žmonių buvo nedaug. Pasitaikė ašarojančių. Šneka, kad žandarai dabar seka, kas jo kapą lanko... Mes jau buvome ap-lankyti... — jau tik šnabždamė.

Ir dabar tyli tėvas. Sutvarkęs arklius, jis mudu palieka. Žinom, kur jis eina. Jis, švenčių proga, neša mokytojų Račylai dovanų. Nors mokykloj trys mokytojai, bet tėvas lanko tik jį vieną. Račyla yra tas mokytojas, kuris ne pamokų metu su mokiniais kalbą lietuviškai.

Mudviem nereikėjo aiškinti, kad tėvas, aplankęs mokytoją, eis pas Antanėlį. Pas tą keistą švariatį apsiređziusį viena koja elgėtą. Jis tik šventomis dienomis stovi prie šventoriaus. Žmonės buvo jam labai dosnūs. Keista! Nei man, nei broliui niekas ir niekada nesakė, kas tas šlubis, žmonių gerbiamas Antanėlis? O vienok jautėva kuo jis vertėsi. Tėvas niekuomet neprasitarė kodėl jis dažnai lanko Antanėlį. Mudu spėjova, kad jis pas jį gauna "lauktuvių". Tų lauktuvių, kurių ūkininkai kaimynai visuo-met laukdavo. Jie ateidavo nepastebiamai parvykusio tėvo pasitikti. Ateidavo nekartu ir nekartu pranykdavo. Ir dabar, kai parvažiuosim, ateis vienas po kito: švedas, Kėvelaitis, Kudirka, Smilga. Ateitų ir Skeltys, bet jis jau sunkiai žiūri. Vargšas, net maldaknygės peskaito. Ateina jis tik šiaip pasikalbėti, pasiteirauti kas pasauly girdėti. O Lokys skaitytu, bet jam sunku "druke", nors protingas ir galvojas žmogus. Kiti tokio-mis lauktuvėmis nesijdomauja.

— Juozai, ar nepamiršai lauktuvėmis ragaišio? — klaus kaimynas juokaudamas tėvą.

Tėvas smagiai nusišypsos ir nieko nesakys. Jo ta šelmiška šypsena visa galva jį išduoda. Suprantame ir mudu su broliu tą reikšmingą jo nusišypsojimą. Suprasdavo ją ir kaimynai. Išeinantį kaimyną tėvas palydi. Jis įspraudžia jam nejuociomis į avies kailinių, skrandą vadinamų, kišenę lauktuves. Taip, mums nebuvo paslap-

tis! Mes žinojome, kur tėvas laiko iš Antanėlio gautus slap-tus laikraščius ir kalendorius. Prūsų Lietuvoje spausdintus. "Varpo", "Čkininko" ir kitų vardai mums buvo žinomi. Tėvui nežinant, mes vaikai pirmiau išmokome iš kalendoriaus lietuviškai skaityti, negu mokykloje rusiškai pramokė-me. Tėvas turėjo įmantriai pa-darytą medinę dėžutę su dvi-gubu dugnu. Ji tarnavo skustu-viui, muilui ir dar kam dėti ir slėpė prūsinę spaudą. Žinojome, kur ir vyresnis brolis laiko slaptą spaudą. Jis ją, skirtingais keliais gautą, slėpė svirno-gaisioje. Ir čia ją aptikome. Ra-

(Tęsinys 7-me pusl.)

SEASON'S GREETINGS

TO ALL
FROM

BOWMAN DAIRY

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ IR
LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
VISIEMS SAVO KLIENTAMS

BRUNO'S KEPYKLA

3339 So. Lituanica Ave. Chicago, Ill.

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujųjų Metų
Visiems, Kaip Seniems, Taip ir Jauniems
Draugams, Rėmėjams ir Laikraščiams
Naujienoms ir Kitiems, Kurie Patarnavo
Klubui, Linki

AMERIKOS LIETUVIŲ PILIEČIŲ
PAŠALPOS KLUBAS IR VALDYBA

2417 West 43rd Street

SVEIKINA SAVO PAŽISTAMUS, DRAUGUS
IR VISUS GERUS LIETUVIUS.
Teatneša visiems daug laimės Naujieji Metai

**ANTANAS IR GENOVAITĖ
MILIAUCKAI**

7900 WEST 111TH STREET. WORTH, ILL.

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ
NAUJŲJŲ METŲ LINKI

VINCENTA PETRUŠONIS

111th ir Kean Avenue
PALOS PARK, ILL.

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujųjų Metų
visiems, kaip seniems taip ir jauniems,
draugams ir rėmėjams linki

ZEMAIČIŲ KULTŪROS KLUBAS

2417 West 43rd Street

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų
visiems draugams ir kostumeriams linki

MARCELLA JACOBS TAVERN

Degtinė, vynas, alus ir malonus
patarnavimas visiems.

837 W. 34th Place Tel. Virginia 7-8704

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ
linkiu visiems savo kostumeriams ir draugams

BRUNO SHUKIS & FAMILY

NAMŲ STATYTOJAS

7123 S. Maplewood Ave. Chicago, Ill.
Phone REpublic 7-8283

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujųjų Metų
visiems, kaip seniems, taip ir jauniems
draugams ir rėmėjams linki

**ERŽVILKO LITHUANIAN
SOCIAL CLUB**

4500 South Talman Avenue

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujųjų Metų
kaip seniems, taip ir jauniems draugams
rėmėjams linki

**CHICAGOS LIETUVIŲ
SUVALKIEČIŲ DRAUGIJA
IR CHORAS**

2417 West 43rd Street

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ
NAUJŲ METŲ LINKI VISIEMS

FAIRFIELD SAVINGS & LOAN
ASSOCIATION

1601 Milwaukee Avenue Chicago 47, Ill.
Telephone: EVerglade 4-3600

LIETUVIŠKĄ DUONĄ

ir įvairius kepsnius kepta iš tremties atvykęs patyręs
Lietuvoje keptėjas - specialistas

ALEKSAS GAIDJURGIS
STAR BAKERY

738 West 31st Street Tel.: CAlumet 5-2173
(Tik pusė bloko į rytus nuo Halsted St.)
PRIIMAMI ĮVAIRŲS SPECIALŪS UŽSAKYMAI

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujųjų Metų
visiems draugams ir kostumeriams linki

A. J. TAVERN

ANTANAS ir JULIA VERBICKAI, sav.

Degtinė, vynas, alus ir malonus
patarnavimas visiems

3204 So. Halsted St. Tel. DANube 6-9441

Kalėdų Švenčių Dienoje sveikiname lietuvius
visame pasaulyje, o taip pat mūsų brolius ir
seseris kenčiančioje Tėvynėje Lietuvoje. Te-
gul tą dieną visų mūsų širdyse naujai sulieps-
noja nemirštanti viltis, kad žmonija susilauks
teisingumo ir taikos, o mūsų tauta — laisvės.

MARIJA IR ANTANAS
RUDIS SU ŠEIMA

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujųjų Metų
visiems draugams ir kostumeriams linki

PIVARONAS BAKERIES

KEPAME LIETUVIŠKĄ RUGINĘ
IR KVIETINĘ DUONĄ

4622 So. Marshfield Avenue
Tel.: FRontier 6-4622

(Tęsinys iš 2-ro pusl.)

laukė apsilankant jų sielų pas
save.

Kokia nelaiminga ši senutė,
galvojau grįždamas į namus.
Šį vakarą visi žmonės džiau-
giasi ir linksmi, o ją slėgia sun-
ki gyvenimo praėitis ir dabar-
tis, ji vienai viena ir visų ap-
leista.

Paprastai žmonės, prieš pa-
dengdami stalą kūčioms, pa-
dengdavo jį plona eilute šieno,
o tada užtiesdavo staltiese ir
dėdavo įvairius kūčių valgius
— kaip plotkeles, sližikčius su
aguonų miešimu, silkes, keptas
ir žalias, žuvis, vėžio juoką, pa-
darytą iš supiaustytų smulkiai
svogūnų, pipirų ir vandens,
įvairios rūšies kisielių (avižinių,
spalgenų ir t.t.) gruce, įvairius
grybų patiekalus ir kita. Prieš
sėdant vakarieniauti, trumpai
pasimėsdavo ir, jeigu iš šei-
mos būdavo kas miręs, tai pa-
likdavo valgį padengtą tuščią
vietą jo atminimui. Po vaka-
rienės nuo stalo nieko nenuim-
davo, nes naktį, kada visi su-
migdavo, turėdavo ateiti miru-
siųjų sielos, taip pat vakarie-
niauti. Buvo paprotys, kad pa-
valgius vakarienei tėvai kalbin-
davo savo vaikus pasilikti ir
kitiems metams namuose ir,
jeiems sutikus, duodavo rankpi-
nigių, kas lyg ir atstodavo
Kalėdų senelį. Jei pasitaikydavo
gražus oras, tėvai vaikus iš-
sivesdavo į lauką pasiklausti,
kurioje pusėje išgirs duslų šu-
nų lojimą. Iš tos pusės buvo ti-
kimasi susilaukti svečių. Merg-
ginoms ir nevedusiems vyrams
tai reikėdavo, kad iš tos pusės
atvažiuos piršliai, arba į aną
pusę važiuos pirštis. Dažnai tė-
vas sakydavo vaikui:

“Ar matai ten aukštai maži-
čių žvaigždžių juosta? Tai
paukščių kelias. Seni žmonės
sako, kad paukščiai, skrisdami
į tolimus kraštus, orientuojasi
pagal tuos kelius ir niekuomet
nepaklysta. O ten, tiesiai, švie-
sių žvaigždžių krūvelė — tai
sietynas. Tos keturios šviesnės
žvaigždės, kurios sudaro ketur-
kampį, o viena lyg priekyje —
tai Grigo ratai.”

Vėliau eidavo pažūrėti į
tvartus, ką veidavo gyvuliai.
Seneliai pasakodavo, kad dvy-
liką valandą nakties jie visi
prakalbėdavo, bet jų kalbos
niekas negalėdavo klausytis,
nes kas tik išgirdavo gyvulius
kalbant, tas neišvengiamai tu-
rėdavo mirti.

Suaugusios merginos eidavo
prie kaimynų langų ir klaus-
davo, koks vardas bus jos vy-
ro. Kokį išgirdavo atsakant,
tai tokiu vardu tikėdavosi ir
vyrą gauti. Arba vėl — tamso-
je nueidavo į malkinę ir, pa-
musios glėbį malkų, atsinešdavo
į vidų ir skaitydavo paga-
lius; jei į porą — tai gali tikė-
tis, kad ateinančiais metais iš-
tekėsi, o jei vienas atliekamas,
tai reikės dar laukti metų. Ki-
tos merginos imdavo visų val-
gių po truputį ir sudėdavo į pe-
čių prie uždegto žvakės, ir kai
jau visi sumigdavo, apie vidur-
naktį, eidavo žiūrėti, ir ką pa-
matydavo bevalgant — tai tas
ir turėdavo būti jos vyras.

Mūsų apylinkėje vienai mer-
ginai tas tikrai atsitiko: už to
vyro, kurį ji pamatė prasida-
riusi pečių, kitais metais ište-
kėjo.

Dar traukdavo šieną iš po
staltiesės, ir kuri mergina il-
gesnę žolę ištraukdavo, tai at-
einančią vasarą ir geresnius li-
nus turėdavo. O nuėmus nuo
stalo šieną, buvo žiūrima, ko-
kį grūdą pamatys, — tai ir tų
javų derlius bus geriausias at-
einančią vasarą. Didelio rūpe-
čio turėdavo per ateinančius
metus tas žmogus, kurio šauk-
štas ryto metą būdavo apvirtes,
nes tai reikėdavo mirti.

Tokie burtai ir prietarai Kū-
čių naktį užvaldydavo tarp di-
delių miškų ir ežerų esančių
dainavos šalį — Dzūkiją.

— J. Davičikas

Skaitkite "N-nas"

6 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
— WEDNESDAY, DEC. 23, 1953

LINKSMŲ SV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ LINKIŲ
VISIEMS SAVO PACIJENTAMS IR DRAUGAMS

DR. B. C. BRUZAS
DENTIST

4003 ARCHER AVENUE Tel.: YArds 7-7772

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų
visiems draugams ir kostumeriams linki

K. ANDREJONAS

Vyrų ir Moterų Aprėdalu
KRAUTUVĖ

1735 So. Halsted Street Tel. CANal 6-2936

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujųjų Metų
visiems draugams ir kostumeriams linki
UNIVERSAL BEER DISTRIBUTOR

FRANK JURGILAS, savininkas

Pristatom alų Nectar, Baltą Mėšką,
Rheingold, Monarch ir Canadian Ace

3324 So. Morgan Street
Tel.: YArds 7-1638 arba YArds 7-2431

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų
savo kostumeriams ir draugams linki

LEO'S TAVERN

Savininkai LEO ir EVA ALELIŪNAI
PACKAGE GOODS AND LIQUORS

827 West 33rd Street Tel. YArds 7-7643

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujųjų Metų
visiems draugams ir kostumeriams linki

K. & K. LIQUORS STORE

Broliai FRANK ir ANTHONY KASPER, savininkai

Degtinė, vynas, alus gerti prie baro ir pagal užsakymus
pristatome į namus dėžėmis ar bonkomis

2433 W. 71st Street Tel. HEMlock 4-7225

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų
visiems draugams ir kostumeriams linki

MALELO ELECTRIC CO.
CAMERAS and APPLIANCES

3336 So. Halsted St. Tel. YArds 7-6067

ANTANAS IR VANDA URBONAI

kurie turi maisto krautuvę
1703 SO. HALSTED STREET
Tel.: SEELEY 8-3669

Sveikina savo kostumerius ir draugus su
ŠVENTOMIS KALĖDOMIS

Jų krautuvėje galima gauti šviežiausių ir geriausių vie-
tinių bei importuotų maisto produktų: kiaušinių tiesiog
iš fermos, nesūdyto tikro lietuviško skonio sviesto, ge-
riausių užsieninių firmų importuotų saldinių, kepimui
paruoštų šviežiai užšaldytų kalakutų, vištų, įvairios žu-
vies, daržovių, vaisių, dešrų, įvairiausių šviežios mėsos.

Krautuvė yra švari, visiems skubiai ir teisingai patar-
naujama, todėl ir nenuostabu, kad Urbonai, prieš trejus
metus atpirkę krautuvę, ne tik dvigubai pakėlė josios
apyvartą, bet patraukė kostumerius iš tolimesnių rajo-
nų. Net iš užmiesčio atvyksta žmonių nors vieną kartą
į savaitę apsipirkti geriausių maisto produktų.
Urbonų ohalis:

KAINA ŽEMIAUSIA, PREKĖS GERIAUSIOS.

KALĖDOS,

KALĖDOS!

RAMYBĖ GEROS VALIOS
ŽMONĖMS

Alexian Bros. Hospital

1200 W. BELDEN AVE.
Diversey 8-6500

NOEL, NOEL!

Peace on earth, good will to men

David's Sea Foods

9301 BALTIMORE AVE.

3000 East 9300 South

Regent 3-3940

MERRY CHRISTMAS

and

HAPPY NEW YEAR

to all our Lithuanian friends

Eddy's Stoker Service

1481 W. Grand Ave.

Monroe 6-2406

JONO PETRULIONIO

TAVERNA

4555 S. PAULINA STREET

LINKI LINKSMŲ KALĖDŲ IR
LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

Kalėdoms skiriama durų prizas
— užsienio gėrimo butelis; po-
nioms — žemaitiškos klumpės
su šaldainiais. Naujų Metų su-
tikimui visi kviečiami prie
š a m p a n o!

BEST WISHES

FOR A

MERRY XMAS

AND A

HAPPY NEW YEAR

HEINEKEN'S
IMPORTED BEER

1216 S. SANGAMON

MERRY XMAS

and

HAPPY NEW YEAR

TO ALL

CONGRESS HOTEL

520 S. MICHIGAN AVE.
Chicago, Illinois

HOLIDAY GREETINGS

PALMER and LAUER

Jewish Funeral Directors —
Air Conditioned Chapels

Serving Everywhere

4225 W. ROOSEVELT RD.
LAWndale 1-7100

For our 53rd year, we extend our
warmest greetings and good wishes
to all our Lithuanian Friends

TURNER BROS. CLOTHING
CO.

SINCE 1901 THE FINEST IN MEN'S
CLOTHES

Near Loop Store:
(CORNER ROOSEVELT & HALSTED
NORTH SIDE STORE:
CORNER DEVEN & MAPLEWOOD)

HOLIDAY GREETINGS
to all our friends

JOSEPH, IRA AND SYLVAN
LIPSHUTZ
39 S. LaSalle AN 3-3714

MERRY CHRISTMAS
and
HAPPY NEW YEAR
to all our Lithuanian friends

West Side Buick, Inc.

4666 W. WASHINGTON

Used cars

4611 W. Lake Street
Austin 7-0700

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ
ir LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

savo draugams ir pažįstamiems
linki

K. EIDUKONIS

PERVEŽIMAI—KRAUSTYMAI

6930 S. TALMAN AVE.

Tel. GR 6-7096

LINKSMŲ KALĖDŲ IR

LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

savo draugams, pažįstamiems ir
klįjntams

linki

Kazys Karazija & Co.

GENERAL BUILDING
Contractor

2405 WEST 51st STREET

Tel. WA 5-9763

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ
ir LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

savo draugams, pažįstamiems ir
rėmėjams linki

ALDONOS TAVERN

Savininkai A. ir N. Martinkai

4501 S. HERMITAGE AVE.
Tel. LA 3-5892

KVIEČIAME VISUS LINKSMŲ
SUTIKTI 1954 METUS

Bus 5 asm. orkestras ir
užkandžiai veltui

PRAMONINIŲ NAMŲ

UŽLAIKYMAS

813 WEST 35th STREET

"Tuck-pointing", Garu nuvalymas,
Mūrijimas, Išorinis dažymas,
Pilnai apdrausta.
Apie langus apšildymas.
24 val. telefonu patarnavimas.
Veitui apskaitavimas.
Virginia 7-4087—YArds 7-2641

SANTA REKOMENDUOJA
SEYMOUR

FURNITURE STORE

Didžiausias nuotaidas už visus naujus
elektrinius reikmenis, kuriuos gausite
kaip tik laiku Kalėdoms, taip pat:
1—Cole aliejum kurenamas pečius —
\$15.00.
2 gab. miegamojo setas su springais,
puikiame stovyje — \$55.00.
1—Cold Spot šaldytuvas. Geram stovy.
\$35.00.

Grynais arba išmokėjimui.
5000 SO. ELIZABETH WA 4-2372
ATDARA VAKARAIŠ

PERKRAUSTYMAI
(MOVING)

Perkraustau baldus ir kitus daiktus
vietoje ir iš tolimesnių distancijų.

Turiu naują didelį sunkvežimį
(truck) ir apdraudas (insurance)
pervežiamiems daiktams.

Patarnauju pigiai ir sąžiningai.

Kostas Eidukonis

6930 SO. TALMAN AVE.
Tel. GROVEHILL 6-7096

CHICAGO 29, ILL.

SOPHIE BARCUS

RADIJO VALANDA

Iš Stoties W. G. E. S.

1390 kilocycles

Kasdien: Pirmadienį iki Penkta-
dienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Šešt-
adieniai nuo 8:30 iki 9:30 ryto.

Ir kas Pirmadienį nuo 7:00 iki
8:00 valandos vakaro.

Sekmdienį, 8:30—9:30 val. ryto
iš stoties WOPA, 1490 kilocycles.

Tel. HEMlock 4-2413

7121 SO. ROCKWELL ST.
Chicago 29, Illinois

Naujienietis pataria savo
draugui užsirašyti NAUJIE-
NAS.

VISIEMS MŪSŲ BENDRADARBIAMS, TALKININKAMS
IR VISIEMS VASARIO 16 GIMNAZIJOS RĖMĖJAMS
LINKIME GERŲ SV. KALĖDŲ IR DAUG SĖKMĖS
NAUJUOSE 1954 METUOSE

Nuoširdžiausių linkėjimų Kalėdų šventėse ir
Sėkmingų Naujųjų 1954 Metų
draugams ir visiems lietuviams linki

GENERAL SAUSAGE CO.

FRANCISZEK LISZKA, Savininkas

2001 Blue Island Ave. Tel.: Canal 6-6900

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujųjų Metų
savo kostumeriams ir draugams linki

JULIA'S RESTAURANT

4656 So. Western Ave. Tel.: Virginia 7-9400

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujųjų Metų
savo kostumeriams ir tautiečiams linki

ED'S LIQUORS

Sav. NICK ir ED KARLAUVICH

Rinktiniai vynai ir likeriai. Veltui pristatymas
2507 West 59th Street Tel. GROvehill 6-8159

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujųjų Metų
savo kostumeriams ir draugams linki

KASPER'S TAVERN

Savininkai KOTRYNA IR MONIKA KASPARIONAS

2548 W. 71st St. RE 7-9850

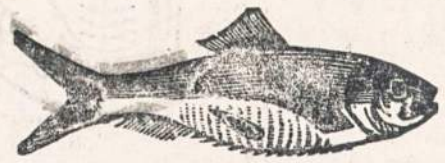
Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujųjų Metų
visiems draugams ir kostumeriams linki

BILL K'S LIQUORS

Mr. ir Mrs. WILLIAM J. KAREIVA
savininkai

4644 So. Paulina St. Bishop 7-9590
Chicago 9, Illinois

Spivak's Fish Market

3231 South Halsted Street
Phone Victory 2-1684

MINĖDAMI SAVO BIZNIO 25 METŲ SUKAKTĮ
TOJE PACIOJE VIETOJE,
3231 South Halsted Street,

LINKIME VISIEMS SAVO PIRKĖJAMS IR DRAUGAMS
GERIAUSIŲ IR LAIMINGIAUSIŲ
KALĖDŲ BEI NAUJŲ METŲ.

Stengsimės, kaip visuomet, aprūpinti Jus geriausios
rūšies šviežia žuvimi ir jūros maistu.
Telaimina Jus visus Dievas.

(Atkelta iš 5 psl.)

dė, nesigyrėva. Apie ją niekas
nei viešai, nei slaptai nekalbė-
jo. Nešnekėjo ir mudu. Gal
prisibijojom vyresniojo brolio
galimų "karėjų pipirų"... Tylė-
jom. Toks visų tylėjimas mi-
dviem atrodo labai garbingu.

Vinco Kudirkos mirties me-
tais, tai yra 1899 m., iš dvyli-
kos Žalvėdarių kaimo ūkinin-
kų koks šešetas skaitė prūsi-
nius laikraščius ir turėjo slap-
tus kalendorius. Vargu jie vienas
tarp kito žinojo, kas skaito!
Žalvėdariose neprašyti žan-
dariai maskoliai buvo daž-
ni svečiai. Kviečių pūras, įver-
tas į jų ratus, veikė juos nuo-
laidžiai ir nepriekabingai. Ne-
susipratimų nebūta. Vyresnysis
brolis Juozas buvo įspėtas pra-
nykti, kai susekė jo pėdas. Pra-
nyko. 1927 m. netoli Winter
Haven, Floridoje, mirė.

2.
Štai ateina tėvas. Mes sėda-
me į roges. Sušalę arkliai bė-
ga smagia risčia neraginanai.
Sniegas didelėmis gniūstėmis
laksto ore iš po jų kojų. Dar-
niai skamba varpeliai. Kuriam
žandarui, kuriam "danosėkui"
gali įstrigti mintis galvon, kad
tokiais sunkiais suvaldomais ar-
kliais vežamos "lauktuvės"?
Kas gali drįsti juos pakely su-
laikyti?

Tėvas ir dabar tyli. Jis susi-
rūpinęs. Jo laisva ranka juda.
Ženklas, kad jis kietai galvoja
ar ką nemalonius pergyvena.
Ir mudu su broliu tyliava. Kar-
tais pasikumščiuojava. Pasi-
kumščiuojava džiaugsmo pa-
gauti! Už valandos būsiva mo-
tinios glėby! Na ir prasidės
klausinėjimai, nebaigiamos
šnekės! Su kuo kitu taip nuo-
širdžiai, atvirai pasikalbėsi, jei
ne su motina! Kam kitam pasi-
guosi, jei ne jai!

Vienas kaimynų tėvą pasitin-
ka jau kieme. Mudu virste iš-
virstava iš rogių. Čia pat mo-
tina! Ji laukė. Sveikinamės. Ji
jau spėja mudviem pranešti,
kad smilė-margoji, tuoj po
švenčių turės vestuoką! Mudu
jau tvarte. Girdiva, kai tėvas
sako kaimynui:

— Ko gi norėti? Štai tuodu
pypliai jau žino, kad Naumies-
ty mirė didis žmogus, Vincas
Kudirka! — Tėvo pastabos lyg
paskatinti, skubinami pasidi-
džiudami pasakoti molinai
apie Vinco Kudirkos mirtį. Vi-
si kalba, kodėl mudu turiva ty-
lėti?

Rytą anksti girdiva piestoje
vyrai muša kriustinę; gironmis
mala džiovintas avizas kisie-
liui. Rytoj kūčios!

Kūčių vakare už ilgo, medi-
nio, baltai užtiesto ir rūtomis

apkaityto stalo susės visa še-
ma vakarieniauti. Rūtos žie-
mos šventėms, buvo užkastos
giliai žemėj smiltyse jas ža-
liuojančiomis išsaugoti. Įvai-
rus valgių pasirinkimas sudė-
tas ant stalo, bet avizinis kisie-
lius vienas pirmųjų, patis svar-
biausias. Prisimindami visi ar-
tumuosius, tyloje pagarbiai va-
karieniauja. Pavalge, visi tylo-
mis skirstosi.

Kalėdų pirmą dieną, mes
vaikai klykausime čiuoždami
ir rogutėmis važinėdami Degi-
me. Mums talkininkauja kai
kas iš suaugusių. Bus ir kaimy-
nų vaikai. Kur jie iškęs neat-
ėję! Tokios geros čiuožyklos
kitur neropi. Duoboje iš senų
laikų tvyrojo ežerėlis. Sako, jis
pradėjęs degti. Dege jo kran-
tai. Tada jis nusekės, giliau
įsmukęs. Dabar net rudens die-
dieji vėjai jo vandens nepalie-
čia. Jis ramus net gerokų au-
drų metu. Žiemą tas jo krikšto-
linis vanduo užšalęs virsta tik-
ru stiklu. Pro ledą gali įžir-
ti ne tik žuvis plaukiojanti, bet
net jo dugne augmenija. Mu-

du su broliu jau mokomės pen-
kiametėje Naumiesčio mokyk-
loje, o kiti trimetėje Griškabū-
džio. Visiems mums vaikams
smalsu sueiti; vieni prieš kitus
pasigirti savo žinojimu.

Kas galėjo atspėti, kad iš Žal-
vėdarių kažmo mūsų vienlai-
kių J. Skeltys išeis į vienuolius
salažiečius ir jis bus Lietuvoj
vienas pirmųjų tokiu ir tos
brolijos savo tėvynėje stegėju.
Jis ilgus metus mokėsi Italijo-
je. Svedas į kunigus išėjo. O.
Kevalaitytė Varšuvoje baigė
mezgimo ir siuvimo amatų mo-
kėklą. Bet tuo amato nesover-
tė, nes ištekėjus už ūkininkai-
čio nebuvo kada visokiais "nie-
kais" užsiiminėti. Smilgių vie-
(Tęsinys 8-ame pusl.)

HOLIDAY GREETINGS

To our many friends and customers
from

Morris B. Sachs, Inc.

6638 SOUTH HALSTED
3400 DIVERSEY

Neskaitės "Naujienu"
— liūdėsi visa diena.

Sirdingiausių linkėjimus Kalėdų ir Naujųjų Metų proga
savo kostumeriams, draugams, klubams,
organizacijoms ir visiems lietuviams siunčia

ATLAS WET WASH LAUNDRY

PILNAS SKALBIMO APTARNAVIMAS

Grąžinam baltinius kvepiančius ir baltus kaip sniegas

5436 W. Cermak Road Tel.: TO 3-5600

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujųjų Metų
visiems mūsų draugams, kostumeriams
ir pažįstamiems linki

LITUANICA II INN

3327 So. Lituania Ave. Chicago, Ill.

STANISLOVAS KARPUS
VILIUS NEIMANTAS

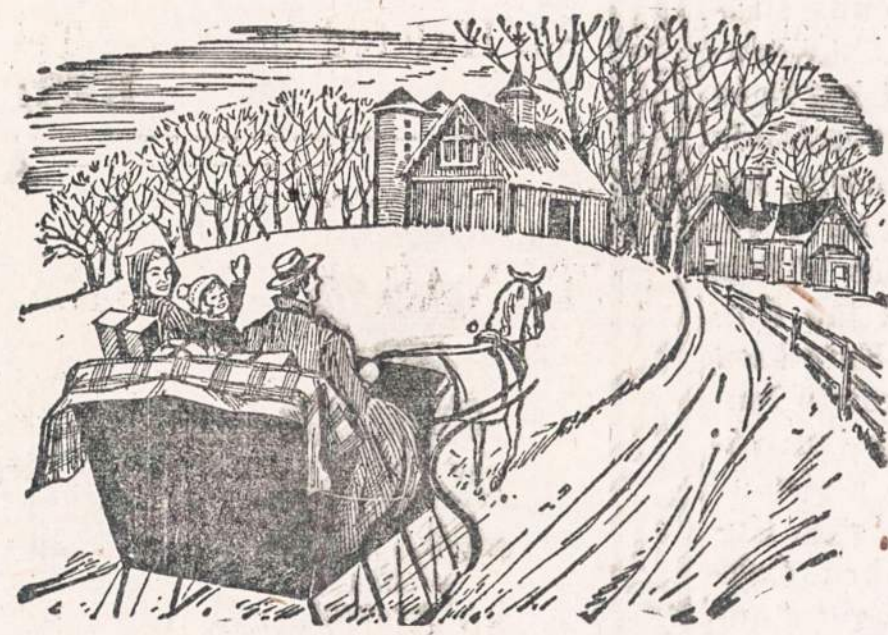
Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujųjų Metų
visiems draugams ir kostumeriams linki

IGNAS BRUZAS TAVERN

Degtinė, vynas, alus ir malonus patarnavimas visiems

2014 Canalport Ave. Tel. SEeley 3-8082

Linksmų ir džiaugsmingų Kalėdų švenčių ir Laimingų
Naujųjų Metų visiems lietuviams linki

MARKS BROS. JEWELERS

6337 SOUTH HALSTED STREET

146 No. State Street
218 So. State Street

4101 West Madison St.
4818 W. Irving Park Rd.

EVERGREEN PLAZA
95th and Western Avenue

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujųjų Metų
linki draugams ir ligoniams

DR. ALDONA A. JUŠKA
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ

2422 West Marquette Road

LINKSMŲ SV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ LINKIME VISIEMS
SAVO KOSTUMERIAMS IR DRAUGAMS

DARGIS DRUG STORE

2425 W. Marquette Rd., Chicago, Ill. HEMlock 4-6050

LINKSMŲ SV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ LINKIME VISIEMS
SAVO KOSTUMERIAMS IR DRAUGAMS!

SIUVEJŲ DIRBTUVĖ

PRANAS IR IEVA NAVAKAUSKAI, sav.
Cleaning, Pressing and Repairing

2653 WEST 43rd STREET Tel. LAfayette 3-4116

**TAUTIEČIAI! LANKYKITE SAVO
LIETUVIŠKĄ GĖRIMO
PARDUOTUVĖ!**

STEPHENS LIQUORS

4134-36 Archer Ave.

(Kampas Francisko Gatvės)
CHICAGO 32, ILLINOIS

Jūsų Užsakymai
Pristatomi į Namus
VELTUI!

Prašome užteiti arba
telefonuoti:
LAfayette 3-1933

K. STEPONAVICIUS, Sav.

KALĖDŲ DOVANŲ PIRKINIAI

Prancūzijos Importuoti Likeriai

D. O. M. BENELECTINE	5th	\$825
CHARTREUSE	5th	\$795
BRIZARD Aviečių Likeris	5th	\$439
COINTREAU	5th	\$495
GRAND MARNIER	5th	\$775

Vietiniai Likeriai

KRUPNIKAS	5th	\$350
(tikras lietuviškas skonis)		
VYSNIŲ, BRAŠKIŲ LIKERIS	5th	\$299
VODKA — 100 laipsnių	5th	\$375

Importuotas Prancūziškas Konjakas 5th \$429

Alcohol — grynas spiritas 190 laipsnių ... 5th \$499

IMPORTUOTAS VYNAS

Prancūziškas: Bordeaux Rouge, Bordeaux Blanc,
Sauterne — 1948 metų 5th \$175

Vokiški: Laubenheimer, Moselblumchen, Liebframulch,
Schwartz Katz, Berncasteler 5th \$175

Itališkas: CHIANTI 5th \$150

CINZANO 5th \$175

Daniškas: KJAJFA 5th \$175

ALUS! 36 rūšių jūsų pasirinkimui

Daniškas: KARLSBERG (dėžė 24 buteliai) \$750

Vokiškas: MUNCHNER HOFBRAU \$850

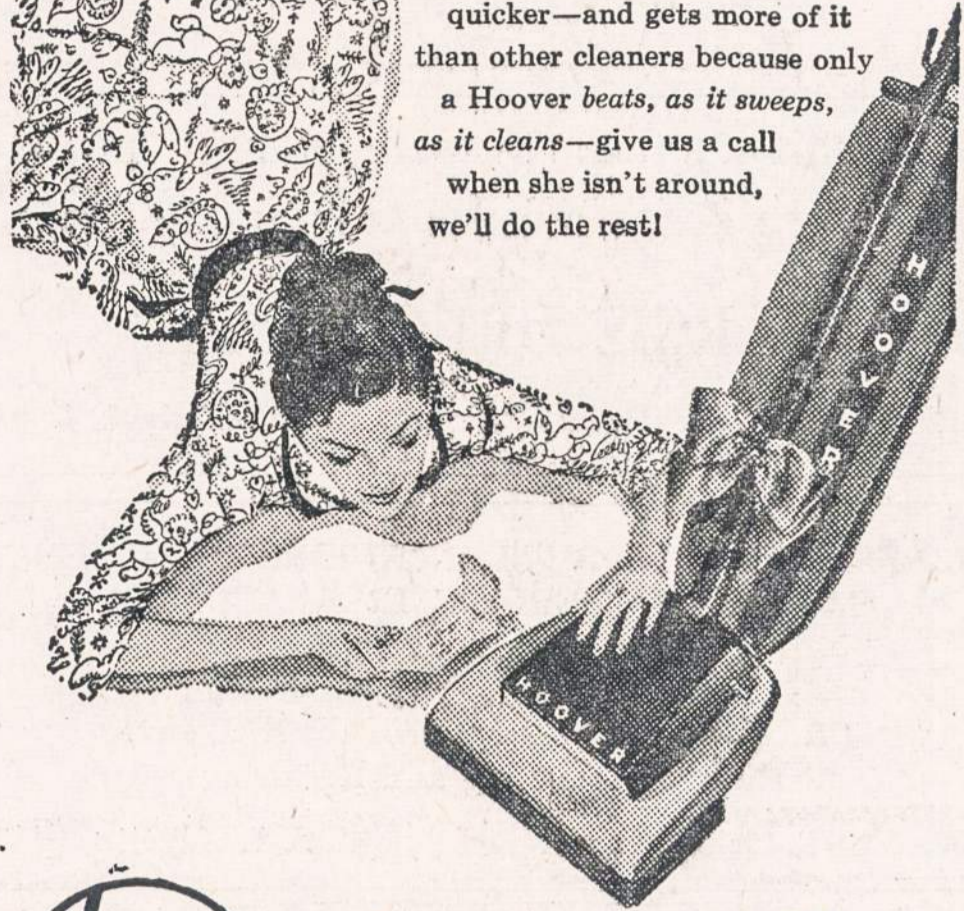
DORTMUNDER HANSA \$850

Kalėdų Dovanų Visiems Klientams

Give her a Hoover this Christmas

(she'll be happier the rest of her life!)

She knows that the Hoover gets the dirt out of the rugs quicker—and gets more of it than other cleaners because only a Hoover beats, as it sweeps, as it cleans—give us a call when she isn't around, we'll do the rest!

Model 29, shown here, is \$95⁹⁵
Cleaning tools extra

Low Down Payment • Easy Terms

LEO BERMAN Hardware & Appliances
1638 WEST 63rd STREET HEmlock 4-6800
(1 block West of Ashland on 63rd St.)
OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

ZIEMOS ŠVENČIŲ PROGA

CHICAGOS LIETUVIŲ DRAUGIJA

visiems nariams bei visiems geros valios
lietuviams linki
LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ
NAUJŲJŲ METŲ

Valdyba:

EMMA PETRAITIS
K. P. DEVEIKIS
PAUL MILLER
K. AUGUSTAS
P. MILAŠEVIČIUS
P. J. RIDIKAS
J. NAUJALIS

Džiaugsmingų šv. Kalėdų ir Laimingų Naujųjų Metų
visiems draugams ir pažįstamiems linki

CLUB ROMANA

7 RŪSIŲ IMPORTUOTAS ALUS

2656 W. 69th Street Tel.: RE 7-9403

ir lietuviški žirniai
ALGIRDAS ir ROMANA GRUZZIAI

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ
VISIEMS LIETUVIAMS

ATLAS FUEL COMPANY

4913-19 So. Paulina Street
Telefonas PRespect 6-7960

COAL — COKE — FUEL OIL
STOKER COALS

(Tęsinys iš 7-to pusl.)

nas dar anksčiau už kitus buvo kunigų, bet dėl ligos nušalygveno. Kitas jo brolis baigė inžinerijos mokslus, bet mūsų kaime niekas jį nematė. Jis dingio kažkur Sibire. Viena mūsų seserų baigė siuvėjų mokyklą, kita namų ruošos, o trečioji mokytojų seminariją. Vienas brolių Vokietijoje baigė biologijos mokslus su daktaro laipsniu, specializavosi fitopatologijoje, buvo Žemės ūkio akademijos profesorium ir jos rektorium Dotnuvoje. Maskolių ištremtas su šeima Sibiran ir antrasis — čia rašas. Taigi, Žalvėdarių kaimas nebuvo atsilikėliu.

3.

Trečioji Kalėdų švenčių diena. Pati triukšmingiausia, pati įdomiausia. Mums ji rūpi, mes jos laukiame! Motina jau anksčiau rytą atsikėlus sau viena užsidariusi triūšia. Ji visai šeimai ruošia dovanas. Liuosininkai ir tie nebus pamiršti. Kiek kalbų, kiek šnektų! Bendri pietūs, net su naminių gerai puojančių alučių. Paskui... koncertas... A, a! Kas lieka sekantiems metams tarnauti, tie palydės išeinančius su muzika. Kas šaukštais duos į užvožtus puodus, kas šukomis pro lūpas vadžiodamas gros, kas skambalais skambins, kas iš kiaušės pilslės pasidaręs būgną daužys, o gal bus kas smuikuos ar armoniką tampys?

Kaipgi tokios dienos nelaukiasi, apie ją nekalbėsi? Gi po visų tų iškilnių prasidės pilnamėčių trečiųjų kumelių mokymas joti ir važiuoti. Mes visi vaikiai čia būsim tikrais pravadrybiais.

— Kad tik sprandą nenusuktų, — tai didžiausias motinos rūpestis. Bet ji mums nedraus jodinėti! Mes turime suaugti vyrails! Kuri motina šito netrokšta? O jei įsiskaudysime, jei šonus gels — tylėsime.

— Reikia kentėti. Nereikia motinai skųstis, turite vyrails būti, — taip mus moko bernai. O jiems mūsų pagarba ir prisirišimas.

Štai ilgai laukta valanda! Tėvas jau už stalo. Pasieniais susėdusi visa šeimyna. Tėvas visiems išmoka kas užsidirbtu ir "magaryčioms" sklindinas degtinės stikliukas. Bet tik visiems po vieną, ir tai vyrams. Motina prie kito stalo galo visiems dalina dovanas. Kas gauna stuomenį ar lininį rankšluostį ar trintytės medžiagos drabužiams. Ir visi ar po sūrį, ar po taikinės gabalą. Kas gauna rankšluostį, tai ženklas, kad kitiems metams nepaliekamai. Tokie papročiai! Kas nepasilieka, tie po visų iškilnių, "muzikai" grojant, kartais ir dainuojant, išlydimi pro vartus. O paskui pirmos pamokos trečiams. Jie su žmonėmis susipratę. Duodasi ramiai stovėdami balnus uždėti. Bet kai ilgus pavadžius atleidžia, prasideda jų dūkiuojimas. Kai sušyla, kai nuilsta, mes kandidatai į vyrus jau balmuose. Kas kūliais išviršta iš balno; kas jau drąsiai klykdamas joja. Kaip kam pasiseka. O paskui trečiųjų laukia rogės. Vargšai, jie jau privargo. Tempia roges nesispardydami. Pamokos baigtos. Kumeliai jau kremta cukrų. Cukrų... motinai nežinant "nukniauktą". Ji žino, nesibara. Nepirmas kartas. Ji žino, kad mes neiškentėsime ir jai šelmiškai pasisakysime.

— O, jūs išdykėliai, — tik tokiais širdingai tartais žodžiais ji mus pabars.

Kumeliai jau pamokyti. Visą žiemą bus kuo grūdus vežti malti į malūną. Pavasarį juos parduos. Mums skaudu su jais skirtis. Geri gyvenimo draugai! Ilgainiui apsiprantame.

— Vaikai, mokyti reikia, iš kur aš pinigą imsiu... — j mūsų aimanas atsiliepia tėvas. Mes tylime, o kartais skaičiuojame, kiek bus pinigų... Ar užteks mokslo pradžia. Kiti jau rūpesčiai... J. Vilks.

LIETUVIŠKA APDRAUDŲ AGENTŪRA

• Visų rūšių apdraudimas asmenims ir biznio įstaigoms. • Finansavimas. Draudžiu ir perdraudžiu visose draudimo bendrovėse.
JONAS KIRVAITIS, Gen. apdraudų brokeris ir savininkas
INTERSTATE INSURANCE AGENCY
5900 So. Ashland Ave., Chicago 36 Ill. Tel.: WA 5-5671—Rez. HE 4-4033
Darbo val.: kasdien 9:30—4:30; be to, pirm. ir ketv. 6:00—9:00 vakarais.

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujųjų Metų
visiems draugams ir kostumeriams linki
KL. NORKUS MEAT MARKET
Didelis pasirinkimas geros rūšies groserio,
maisto reikmenų ir mėsos

2033 So. Halsted St. Tel.: CANal 6-4621

Linksmų Kalėdų ir laimingų 1954 metų
savo lietuviams klientams linki

WOLF FURNITURE HOUSE

4211 Archer Ave. Tel. LAfayette 3-3636

Linksmų šv. Kalėdų švenčių linkime
visiems savo kostumeriams ir draugams

MID - WEST JEWELRY AND MUSIC

ANTANAS P. ir BRONISLAVA LIAKAI IR ŠEIMA, Sav.

2014-16 W. 35th Street Chicago, Illinois
Tel. LAfayette 3-0332

Linksmų šv. Kalėdų ir Laimingų Naujųjų Metų
savo pirkėjams, draugams ir
broliams - sesėms lietuviams linki

METRIKIS FOOD CO.

1804 W. 47th Street Tel.: YArds 7-8393

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujųjų Metų
savo klientams, draugams ir
pažįstamiems linki

A. IR B. URBONAI

Maisto Krautuvė

4559 So. Hermitage Ave. Chicago 9, Ill.

KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR NAUJŲJŲ METŲ
proga sveikiname visus lietuvius ir
kviečiame vieningai dirbti ir siekti
didesnių laimėjimų mūsų Tautai

LITHUANIAN CHAMBER OF COMMERCE OF ILLINOIS

1933

1954

ANTHONY J. RUDIS Prezidentas
VYTOLD C. YASUS, STANLEY P. BALZEKAS ir
JOSEPH M. MOZERIS Viceprezidentai
ADOLFAS BALIUNAS Sekretorius
ANTON J. VALONIS Iždininkas

DIREKTORIAI:

DR. K. DRANGELIS JOHN W. IPACHANKIS
WILLIAM J. KAREIVA B. R. PIETKIEWICZ
JULIUS KUZAS JOSEPH P. VARKALA
PETER C. MASSIE ALFONSE F. WELLS

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA — GERIAUSIA KALĖDŲ DOVANA!!

Kiekvienam lietuviui, kuris supranta tautinės kultūros reikšmę, dar nevėlu Lietuvių Enciklopediją prenumeruoti. Nei viena sve-tima enciklopedija neduoda tiek lituanistinių žinių, kiek ją duoda savoji.

Lietuvių Enciklopediją galima užsisakyti šiuo adresu:
L. E. Leidykla, 366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.
Kiekvienoj didesnėj lietuvių kolonijoje Lietuvių Enciklopediją platina leidyklos įgalioti atstovai, tad galima ir per juos Lietuvių Enciklopediją prenumeruoti.
Lietuvių Enciklopedijos 1-jo tomo nedidelį likutį leidykla dar turi. Kas norėtų tą tomą gauti—prašomas leidyklos adresu iš JAV siųsti \$7.75, iš užsienio \$7.98. Į tas sumas įeina ir paprastosios pašto išlaidos.

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA —
GERIAUSIA DOVANA KIEKVIENA PROGA!

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujųjų Metų
savo kostumeriams, draugams
ir pažįstamiems linki

PRECIN PHOTO STUDIO, INC.

EDWARD ULIS

4068 Archer Avenue Tel.: VI 7-2481

BEST WISHES FOR A MERRY CHRISTMAS
AND A HAPPY NEW YEAR FROM

JOHN F. KIMBARK

AND THE ELECTED REPUBLICAN
OFFICIALS OF THE TOWN OF CICERO